

Бібліяграфія

Крыніцы

- Acta Aragonensia, Quellen zur deutschen, italienischen, französischen, spanischen, zur Kirchen- und Kulturgeschichte aus der diplomatischen Korrespondenz Jaymes II (1291—1327)*, ed. H. Finke. 3 Bd., Berlin, Leipzig, 1908—1922.
- Acta Clementis PP V. Vatican*, 1955.
- Acta Ioannis PP XXII (1317—1334)*, ed. A. L. Tautu. Vaticano, 1952.
- Acta Patriarchatus Constantinopolitani*, ed. F. Miklosich and J. Müller. 2 Bd., Vienna, 1862.
- Adamus Bremensis. *Gesta Hamaburgiensis ecclesiae pontificum*, ed. N. Schmeidler. Hanover, Leipzig, 1917.
- Aelnothus monachus Cantuarensis, De vita et passione S. Canuti Regis Daniae. Item anonymous, De passione S. Caroli comitis Frandriae eius filius*, ed. J. Meursius. Kobenhavn, 1631.
- Aeneas Silvius Piccolomincus Senensis [папа Пій II], *Opera quae extant omnia*. Basle, 1551.
- Akta Grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tak zwanego Bernardyńskiego we Lwowie*, ed. Stadnicki. T. VII, Lwow, 1878.
- Akten und Recesse der livländischen Ständetage mit Unterstützung der Baltischen Ritterschaften und Städte*, I, (1304—1460), ed. O. Stavenhagen. Riga, 1907.
- Analecta byzantino-russica*, ed. W. Regel. ST. Petersburg—Leipzig, 1891.
- Analecta Vaticana (1202—1306)*, ed. J. Ptaśnik. Monumenta Poloniae Vaticana, III, Kraków, 1914.
- «Annales Cuiavienses». *MPH.* V, p. 885—889.
- Annales Danici Medii Aevi*, ed. E. Jørgensen. Kovenhavn, 1920.
- Annales Ecclesiastici*, ed. C. Baronius et al. 37 vol., Paris—Freiburg—Bar le Duc, 1864—1887.
- Annales Expeditiales Prussici 1233—1414 // SRP.* III, p. 6—12.
- Annales Poloniae Maioris // MPH.* N. s. VI, Warszawa, 1962.
- Annales Posnanienses // MPH.* V, p. 874—884.
- Annuae Litterae Societatis Jesu, 1605.* Douai, 1618.
- Bacon Roger. *Opus Maius*, ed. J. H. Bridges. 3 vol., Oxford, London—Edinburgh—Oxford, 1897—1900.
- von Bardewik Albert. *Aufzeichnungen // Chroniken der deutschen Städte.* XXVI, Leipzig, 1899, s. 285—316.
- Bartholomaeus Hoeneke. *Die jüngere Livländische Reimchronik*, ed. K. Hohlbaum. Leipzig, 1872.
- Bartholomaeus Hoeneke. *Liivimaa noorem riimkroonika (1315—1348)*. Tallinn, 1960.
- Bede. *Historia Ecclesiastica*, ed. C. Plummer. Oxford, 1896.
- Benedict XII. *Lettres communes dup ape Benoit XII*, ed. J. M. Vidal. *Bibliothèque des Ecoles françaises d'Athènes et de Rome.* 3 ser., vol. 3, Paris, 1903—1922.
- Benessii Krabice de Weitmile. *Chronicon ecclesiae pragensis*, ed. J. Emler // *FRB.* IV, p. 459—548.
- Beowulf edited with introduction, notes and new prose translation* by M. Swanton. Manchester, 1978.
- Die Berichte der Generalprokuratoren des*

- Deutschen Ordens an der Kurie*. I, ed. K. Forstreuter, Göttingen, 1961.
- Blumenau Laurenz. *Historia de Ordine Theutonicorum Cruciferorum* // *SRP*. IV, p. 35—75.
- von Braun, F. *Civitates Orbis Terrarum*. III, Cologne, 1593.
- Breve Chronicon Silesiae // *SRP*. I, c. 249.
- Brockhaus Wahrig *Deutsches Wörterbuch*. VI, Stuttgart, 1984.
- Bündner *Urkundenbuch*, ed. E. Meyer-Marthaler and F. Perre. T. III, Chur, 1985.
- Bullarium Franciscanum*, ed. K. Eubel. 7 vol., Rome, 1759—1904.
- Bullarium Ordinis fratrum praedicatorum*, ed. T. Ripoll. 8 vol., Rome, 1729—1740.
- Bullarium Poloniae*. I, ed. I. Sułkowska-Kurasiowa, S. Kuraś. Rome, 1982.
- Calendarium Cracoviense* // *MPH*. II, p. 905—941.
- La Chanson de Roland*, ed. F. Whitehead. Oxford, 1965.
- Chartularium Sangallense*, ed. O. O. Clavadetscher. ST. Gallen, 1985.
- Chronica XXIV Generalium, Analecta Franciscana*. III, Quaracchi, 1897.
- Chronicon de vitis episcoporum, Scriptores Rerum Warmiensium*, ed. K. P. Woelky, Y. M. Saage. I, Braunschweig, 1866.
- Chronicon Dubnicense, Historiae Hungariae Fontes Domestici*, ed. M. Florianus. III, Leipzig, 1884.
- Chronik von Dünamünde* // *SRP*. II, p. 139—142.
- Chronik Johannis von Winterthur*, ed. F. Baethgen // *MGH SRG*. N. s. 3, Berlin, 1924.
- Die Chroniken des Wigand Gerstenbergs von Frankenberg*, ed. H. Diemar. Marburg, 1909.
- La Chronique de Jean de Hocsem*, ed. G. Kurth. Brussels, 1927.
- Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae*, ed. A. Boczek et al. 15 vol., Olomouc, Brünn, 1836—1903.
- Codex Diplomaticus Lithuaniae*, ed. E. Raczyński. Wrocław, 1845.
- Codex Diplomaticus Prussicus*, ed. J. Voigt. 6 vol., Königsberg, 1836—1861.
- Codex Diplomaticus regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae*, ed. M. Döggel. I, IV, V, Vilnius, 1758—1764.
- Codex Diplomaticus Warmiensis*, ed. H. Schmauch. I, Braunschweig, 1927.
- Codex Epistolaris saeculi decimi quinti*, ed. A. Lewicki. 3 vol., Kraków, 1876—1894.
- Codex Epistolaris Vitoldi magni ducis Lithuaniae (1376—1430)*, ed. A. Prochaska // *Monumenta medii aevi historica*. VI, Kraków, 1882.
- Colker M. L. *America rediscovered in the thirteenth century?* // *Speculum*. 54, 1979, p. 716—726.
- Corpus Historicum Medii*, ed. J. G. Eccardus. 2 vol., Leipzig, 1723—1724.
- Corpus Iuris Canonici*, ed. E. L. Richter and E. Friedberg. II, Leipzig, 1881.
- Cronica di Giovanni Villani: Biblioteca Classica italiana secolo XIV, XXI, Croniche di Giovanni, Matteo e Filippo Villani I: Cronica di Giovanni Villani*. Trieste, 1857.
- Die Danziger Ordenschronik* // *SRP*. IV, s. 357—365.
- David Lucas. *Preussische Chronik*. 8 vol., Königsberg, 1812—1817.
- Decius J. L. *De vetustatibus Polonorum, Poloniae Historicae Corpus*, ed. Pistorius. Basle, 1582.
- Descripciones terrarum* — Colker M. L. *America rediscovered in the thirteenth century?* // *Speculum*. 54, 1979, p. 716—726.
- Dietmar von Lübeck. *Chronik* // *SRP*. III, s. 57—237.

- Diplomatarium Danicum*, ed. Danske Sprogog Litteraturselskab. Copenhagen, 1938—.
- Długosz Jan [Dlugossius Johannes]. *Anales seu cronicae incliti regni Poloniae*, ed. J. Dąbrowski, D. Turkowska et al. Warszawa, 1964—.
- Dubrawius Johannes. *Historia Bohemica*. I, Frankfurt, 1687.
- Dudo of ST. Quentin/ *De Moribus et actis primorum Normanniae ducum*, ed. J. Lair, Caen, 1865.
- Epitome Gestorum Prussiae (Canonici Sambiensis) // *SRP*. I, p. 272—90.
- Epitome principum Lithuaniae // J. Jakubowski. *Studia nad stosunkami narodowościowymi na Litwie przed Unią Lubelską*. Warszawa, 1912.
- Die Erste Novgoroder Chronik nach ihrer ältesten Redaktion [Synodalhandschroft]* 1016—1333/1352, ed. J. Dietze. Leipzig, 1971.
- Eulogium Historiarum*, ed. F. Scott-Haydon. 3 vol., London, 1858—1863.
- Fontes Olivenses // *MPH*. VI, c. 257—382.
- Fontes Rerum Bohemicarum*, ed. F. Palacký, J. Emler et al. 6 vol. Pragae, 1871—1907.
- Franciscus Pragensis. *Cronica pragensis* // *FRB*. IV, p. 347—456.
- Germaniae historicorum illustrium*, ed. C. Wurstenen. II, Frankfurt, 1670.
- Oeuvres de Guillebert de Lannoy, voyageur, diplomate et moraliste*, ed. C. Potvin and J. C. Houzeau. Louvain, 1878.
- Gregory of Tours. *The history of the Franks*, tr. L. Thorpe. Harmondsworth, 1974.
- Guillaume de Machaut. *Oeuvres complètes*, ed. E. Hoepffner. 3 vol., Paris, 1921.
- Hansisches Urkundenbuch*, ed. K. Höhlbaum. II, Halle, 1879; III, Halle, 1882—1886.
- Heidenstein R. *De Bello Moscovitico commentarium libri sex*. Basle, 1588.
- Heinrich Truchsess von Diessenhofen. *Chronica* // *SRP*. III, s. 420.
- Henricus Lettus. *Chronicon Livoniae*, ed. L. Arbusow and A. Bauer. Darmstadt, 1959.
- Henricus Surdus de Selbach. *Chronicon*, ed. H. Bresslau. *MGH*. IV, p. 143—191.
- Henrikas Latvis, Hermanas Vartbergē. *Livonijos kronikos*, sud. ir vertė J. Jurginis. Vilnius, 1991.
- Henryk z Gore. *Tractatulus contra Cruciferos regni Poloniae invasores* // *MPH*. IV, p. 143—191.
- Hermanus de Wartberge. *Chronicon Livoniae* // *SRP*. II, p. 21—116.
- Ibn Battuta. *Travels in Asia and Africa 1325—1354*. London, 1929. 2nd ed. 1983.
- In Cornelii Taciti quitis Romani Germaniam commentaria*, D. Iodocus Vuillichius Resellianus. Frankfurt, 1551.
- Iura Masoviae Terrestria. Pomniki dawnego prawa mazowieckiego ziemskiego*, ed. J. Sawicki. 3 t., Warszawa, 1972—1974.
- Jean d'Outremeuse des Preis. *Chronique et geste*, ed. A. Borgnet. 7 vol., Bruxelles, 1864—1887.
- Johann von Posilge. *Chronik* // *SRP*. III, c. 79—388.
- Johann von Wurzburg. *Wilhelm von Österreich aus der Gothaer Handschroft*, ed. E. Regel // *Deutsche Texte des Mittelalters*. III, 1906.
- Jean XXII. *Lettres communes du pape Jean XXII analysées d'après les registres dits d'Avignon et du Vatican*, ed. G. Mollat // *Bibliothèque des Ecoles françaises d'Athènes et de Rome*. 3 ser., 16 vol., Paris, 1904—1947.

- Jean XXII. *Lettres secrètes et curiales relatives à la France*, ed. A. Coulon and S. Clémencet // *Bibliothèque des Ecoles françaises d'Athènes et de Rome*. 3 ser., 4 vol., Paris, 1906—1972.
- John of Salisbury. *Polycraticus* // *PL*. CX-CIX, Parix, 1855.
- Johannes Victoriensis und andere *Geschichtsquellen Deutschlands im vierzehnten Jahrhundert*, ed. J. F. Boehmer // *Fontes rerum Germanicarum*. I, Stuttgart, 1843.
- Jüngere Hochmeisterchronik // *SRP*. V, s. 1—148.
- Kammerer-Register der Stadt Riga 1348—1361 und 1405—1474, ed. A. von Bulmerincq. I, Leipzig, 1909.
- Kodeks dyplomacyjny Księstwa Mazowieckiego, ed. T. Lubomirski. Warszawa, 1863.
- Kodeks dyplomacyjny Wielkopolski, 5 t., ed. F. Piekosiński. Poznań, 1877—1908.
- Komorowski J. *Memoriale Ordinis Fratrum Minorum* // *MPH*. V, p. 1—418.
- Kraštas ir žmonės. *Lietuvos geografiniai ir etnografiniai aprašymai (XIV—XIX a.)*, ed. J. Jurginis ir A. Šidlauskas. Vilnius, 1983.
- Kronika Pulkavová // *FRB*. T. 5, s. 3—326.
- Kronika Jana z Czarnkowa // *MPH*. II, s. 601—756.
- Kronika Książąt Polskich // *MPH*. III, s. 423—578.
- Kronika Wielkopolska // *MPH*. II, s. 454—600.
- Kroniky Doby Karla IV*. Prague, 1987.
- Kurze Preussische Annalen 1190—1337 // *SRP*. III, s. 1—4.
- Kurze Reimchronik von Preussen // *SRP*. II, c. 1—8.
- Lampros S. *Duo anaforai metropolitou Monemvasias pros ton patriarkhen // Neos Hellenomnemon*. 12, 1915, s. 257—318.
- Laonici Chalcocondylae Athenensis *Historiarum Libri X*, ed. I. Bekker. Bonn, 1843.
- Der Russland Exkurs des Laonikos Chalcocondyles*. *Berliner Byzantische Arbeiten*. XXXIX, 1968.
- Legenda sancti Gerhardi episcopi*, ed. E. Szentpétery // *Scriptores rerum hungaricarum*. II, Budapest, 1938, c. 461—506.
- Legum Iustiniani imperatoris vocabularium. Novellae pars graecae*, ed. G. G. Archi. IV, Milan, 1988.
- Libellus de institutione morum*, ed. J. Balogh // *Scriptores rerum hungaricarum*. II, Budapest, 1938, p. 611—627.
- Libro des conoscimiento de todos los reynos...*, ed. and tr. C. Markham // *Hakluyt Society*. 2nd, series 29, London, 1912.
- Life of ST. Euphrosyne of Połack, tr. A. Nadson // *Journal of Byelorussian Studies*, 2 : 1, 1969, p. 3—24.
- Litauische und Lettische Drucke des 16 Jahrhunderts*, I: *Der Litauische Katechismus von Jahre 1547*, ed. A. Bezzenberger. Göttingen, 1874.
- Litauische Wegeberichte* // *SRP*. II, s. 662—711.
- Lites ac res gestae inter Polonos Ordinemwue cruciferorum*, ed. T. Działyński. I : 1, Poznań, 1855.
- Lites...*, ed. I. Zakrzewski and J. Karwańska, 2 wyd. I, Poznań—Warszawa, 1890—1935.
- Lites...*, ed. H. Chłopocka. I, Wrocław—Warszawa—Kraków, 1970.
- Liv- Esth- und Kurländisches Urkundenbuch nebst Regesten*, ed. F. G. von Bunge. 6 Bd., Riga—Reval, 1853—1871; 2 ed. Aalen, 1967—1974.
- Die Livländische Reimchronik*, ed. L. Meyer. Paderborn, 1876.
- The Livonian Rhymed Chronicle* // *Indi-*

- ana University Publications: Uralic and Altaic Series. CXXVIII, 1977.
- Lübeckisches *Urkundenbuch*. I, Lübeck, 1843.
- Łuczycza E. Trzy dokumenty książąt mazowieckich z pierwszej połowy XIV w. // *PH*. 64, 1973, s. 345—366.
- Maciej z Miechowa. *Opis Sarmacji azjatyckiej i europejskiej*, ed. H. Barycz and T. Bienkowski. Warszawa, XIV, 1972.
- Mannhardt W. *Letto-Preussische Götterlehre, Magazin der Lettisch Litterarischen Gesellschaft*. XXI, Riga, 1936; перавыданне Hanover—Döhren, 1971.
- Marino Sanudo Torsello the Elder. *Secretum Fidelium Crucis and Epistolae // Gesta Dei per Francos*, ed. J. Bongars. II, Hanover, 1611.
- Marsiglio of Padua. *Defensor pacis, Fontes iuris germanici antique*, ed. R. Scholz. Hanover, 1932.
- Matthias de Nuwenburg. *Chronica*, ed. A. Hofmeister // *MGH SRG*. N. s. 4 (1), Berlin, 1924.
- de Mézières Phillipe. *Songe du Vieil Pelerin*, ed. G. W. Coopland. II, Cambridge, 1969.
- Miscellanea rerum ad statum ecclesiasticum in Magno Lithuaniae Ducatu pertinentium*, ed. A.W. Koialowicz SJ. Vilnius, 1650.
- Monumenta Germaniae Historica. Legum Sectio IV: Constitutiones et Acta Publica imperatorum et regum*, ed. J. Schwalm. V—VI, Hanover—Leipzig, 1909—1927.
- Monumenta Poloniae Historica*, 6 t., Lwów—Kraków, 1864—1893.
- Mykolas Lietuvis. *Apie totorių, lietuvių ir maskvėnų papročus*, ed. K. Korsakas et al. Vilnius, 1966.
- Nicephoras Gregoras. *Historiae Byzantinae // PG*. CXLVIII—CXLIX, Paris, 1855.
- V. Parisot. Notice sur le livre XXXVI de Nicéphore Grégoras avec une traduction française et des notes // *Notices et extraits des manuscrits de la Bibliothèque Nationale*. 17 : 2, 1851, p. 1—406.
- Nicolaus von Jeroschin. *Di Kronike von Pruzinlant // SRP*. I, s. 291—624.
- Notitiae Episcopatum ecclesiae constantinopolitanae*, ed. J. Darrouzès. Paris, 1981.
- Nova Alamanniae*. I, ed. E. E. Stengel, Berlin, 1921.
- Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza*, ed. L. Sulowska-Kurasiowa, S. Kuraś et al. Wrocław—Warszawa et al., 1989.
- On the properties of things. John Trevisa's translation of Bartholomaeus Anglicus, De proprietatibus rerum. A critical text*, ed. M. C. Seymour. II, Oxford, 1975.
- Origines Livoniae sacrae*, ed. J. D. Gruber. Frankfurt, 1740.
- d'Orville Jean Cabaret. *La chronique du bon duc Loys de Bourbon*, ed. A. M. Chazaud. Paris, 1876.
- Pavstos Bouzand. *Рамут'yun Hayoc — История Армении Фавстоса Бузанда*, ed. M. A. Gervorgian. Erevan, 1953.
- Petri de Dusburg. *Chronica terrae Prussiae // SRP*. I, 3—219.
- Petras Dusburgietis. *Prūsijos žemės Kronika*, parengė R. Batūra. Vilnius, 1985.
- Die Peters von Dusburg Chronik des Preussenlandes*, ed. und übers. K. Scholz und D. Wojtecki // *Ausgewählte Quellen zur deutschen Geschichte des Mittelalters*. XXV, Darmstadt, 1984.
- Kronika Piotra z Dusburga*. Wrocław—Warszawa—Kraków, 1968.
- Peter Suchenvirt. *Werke // SRP*. II, s. 155—169.

- Petra Žitavského kronika Zbraslavská // *FRB*. IV, s. 3—337.
- Francisci Petrarcae Vergilianus Codex, ed. G. Galbiati. Milan, 1930.
- Preussisches Urkundenbuch [Politisches Abteilung], ed. K. P. Woelky, M. Hein, E. Maschke u. a. 6 Bd., Königsberg—Marburg, 1882—1986.
- Prochaska A. Z Archiwum zakonu niemieckiego. *Analecta z wieku XIV i XV // Archiwum Komisji historycznej Akademii umiejętności w Krakowie*. II, 1911, s. 217—256.
- Regesta diplomatica Bohemiae et Moraviae, ed. J. Emler, B. Mendl et al. III—VI, Prague, 1890—1928.
- Regesta historico-diplomatica Ordinis S. Mariae Theutonicorum 1198—1525, ed. W. Hubatsch and E. Joachim. I, Göttingen, 1948.
- Regesta Lithuaniae ab origine usque ad Magni Ducatus cum regno Poloniae unionem. I: *Tempora usque ad annum 1315 complectens*, ed. H. Paszkiewicz. Warszawa, 1930.
- Les Regestes du Patriarchat de Constantinople. I: *Les actes des patriarches*, ed. J. Darrouzès. IV—VI, Paris, 1977—1979.
- Das Register des Patriarchats von Konstantinopel. II: *Edition und Übersetzung der Urkunden aus den Jahren 1315—1331*, ed. H. Hunger und O. Kresten. Vienna, 1981.
- De Registers en vekeningen van Het Bisdóm Utrecht 1325—1336, ed. S. Muller. I, *Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap gevestigd te Utrecht*. N. s. 53, Utrecht, 1889.
- Relationes status diocesium in Magno Ducatu Lithuaniae. I: *Diocesis Vilnensis et Samogitiae*, ed. P. Rabikauskas. Rome, 1971.
- Reversales Frederici — MGH. *Legum section IV: Constitutiones et Acta Publica imperatorum et regum*, ed. J. Schwalm. VI(1), Hanover, 1914—1927.
- Das Rigische Schuldbuch (1285—1352), ed. H. Hildebrand. ST. Petersburg, 1872.
- Rocznik Cystersów Henrykowskich // *MPH*. III, c. 699—704.
- Rocznik Kujawski // *MPH*. III, s. 204—212.
- Rocznik Małopolski // *MPH*. III, s. 135—202.
- Rocznik Miechowski // *MPH*. II, s. 880—896.
- Rocznik Poznański // *MPH*. N. s. VI, s. 127—141.
- Rocznik Światokrzyski // *MPH*. III, s. 53—87.
- Rocznik Traski // *MPH*. II, s. 826—861.
- Rodowód Xiążąt polskich // *MPH*. III, s. 280—284.
- Ronneburg *Annals*, Strykowski. I, p. 282—284.
- Rozmowa Polaka z Litwinem 1564, ed. J. Korzeniowski. Kraków, 1890.
- Saxo Grammaticus. *Historia Danica*, ed. P. E. Müller and J. V. Velochow. II, Kobenhavn, 1839.
- Danorum Regum Heroumque Historia. X—XVI. Текст 1-га выдання з перакладам і каментарамі Э. Хрысціянсена. II: XIV, XV, XVI // *British Archaeological Reports*, International Series. 118(ii), 1981.
- Schäfer K. H. *Die Ausgaben der Apostolischen Kammer unter Johann XXII*. Paderborn, 1911.
- Schondochs Gedichte, ed. H. Heintz // *Germanische Abhandlungen*. 30, Breslau, 1908, s. 42—55.
- Scriptores Rerum Livonicarum. II, Riga—Leipzig, 1848.
- Scriptores Rerum Prussicarum, ed. T. Hirsch, M. Töppen und E. Strehlke. 5 Bd., Leipzig, 1861—1874; 2 ed. Frankfurt-am-Main, 1965, додаткова Bd. 6.

- Sinopsis*. Kiev, 1681. Facsimile mit einer Einleitung, ed. H. Rothe // *Bausteine zur Geschichte der Literatur bei den Slaven*. XVII, Cologne—Vienna, 1983.
- Spomniki Gnieźnieńskie // *MHP*. III, s. 42—45.
- Spomniki Mieszane // *MHP*. III, s. 228—231.
- Spomniki Plockie i Sochaczewskie // *MPH*. III, s. 118—124.
- Statuty synodalne Wieluńsko-Kaliskie Mikołaja Traby z r. 1420*. Kraków, 1915—1920—1951.
- Der Stralsunder Liber Memorialis*. I, 1—60, 1320—1410, ed. H.-D. Schroeder. Leipzig, 1964.
- Strykowski M. *O początkach, wywodach, dzielnościach, sprawach rycerskich i domowych sławnego narodu litewskiego i ruskiego, przedtym nigdy od żadnego ani kuszone, ani opisane, z natchnienia Bożego a uprzejmie pilnego doświadczenia*, ed. J. Radziszewska. Warszawa, 1978.
- Strykowski M. *Kronika polska, litewska, żmódzka i wszystkiej Rusi*. T 2. Warszawa, 1868; перадрук 1985.
- Tacitus. *Opera Minora*, ed. M. Winterbottom and R. M. Ogilvie. Oxford, 1975.
- Thietmar von Merseburg. *Chronicon*, ed. J. Lappenberg und F. Kurze. Hannover, 1889.
- Treaty Rolls preserved in the Public Record Office*, ed. P. Chaplais. I (1234—1325). London, 1955.
- Tyc T. *Inwekty na Litwinów i Polaków z XV wieku* // *AW*. 4, 1927, s. 459—462.
- Vetera Monumenta Poloniae et Lithuaniae gentiumzue finitimarm historiam illustrantia*, ed. A. Theiner. I, Rome, 1860.
- Vita S. Alberti* // *MGH. Scriptores*. IV, Hanover, 1841, s. 574—616.
- Vitae paparum avenionensium*, ed. E. Baluze et G. Mollat. I, Paris, 1914.
- Vitoldiana: Codex privilegiorum Vitoldi Magni Ducis Lithuaniae 1386—1430*, ed. J. Ochmański. Warszawa—Poznan, 1986.
- Wadding Luke. *Annales Minorum*. 6 vol., Lyon, 1625—1648. 25 vol., Rome, 1731—1933.
- Weise E. *Die Staatsschriften des Deutschen Ordens in Preussen im 15 Jahrhundert*. I: *Die Traktate vor dem Konstanzer Konzil (1414—1418) über das Recht des Deutschen Ordens am Lande Preussen, Veröffentlichungen der niedersächsischen Archivverwaltung*. XXVII, 1970.
- Wigand of Marburg. *Cronica nova Prutenica* // *SRP*. II, p. 429—662.
- Willelmi Capellani in Brederode postea monachi et procuratoris Egmondensis Chronicon*, ed. C. Pijnacker Hordijk // *Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap gevestigd te Utrecht*. 3 ser., XX, Amsterdam, 1904.
- Zbiór dokumentów małopolskich*. IV, I, ed. S. Kuraś et al. Wrocław—Warszawa—Kraków, 1962, 1969.
- Zbiór praw litewskich*, ed. V. Działyński. Poznań, 1849.
- Das Zeugenverhör des Franciscus de Moliano (1312). Quellen zur Geschichte des Deutschen Ordens*, ed. A. Seraphim. Königsberg, 1912.
- Život česafe Karla IV* // *FRB*. III, s. 325—417.
- Źródła do mytologii litewskiej*, ed. A. Mierzyński. I—II, Warszawa, 1892—1896.
- Акты Гродненского Земского Суда*. Вильна, 1865.
- Акты и печати Московской Руси*, сост. В. Л. Янин. Ленинград, 1970.
- Акты, относящиеся к истории Юж-*

- ной и Западной России, I: (1361—1598), под ред. Н. Костомарова. Санкт-Петербург, 1863.
- Акты, относящиеся к истории Западной России*, под ред. И. Григоровича. 1—2, Санкт-Петербург, 1846—1848.
- Акты социально-экономической истории Северо-Восточной Руси конца XIV — начала XV в.* Т. 3, Москва, 1964.
- Ангелов Б. С. *Из старата българска, руска и сръбска литература*. София, 1958.
- Архив Юго-Западной России*. Ч. 1, Т. 1, Киев, 1859; Ч. 1, Т. 4, Киев, 1871; Ч. 5, Т. 1, Киев, 1869.
- Герберштейн Сигизмунд. *Записки о Московии*, подгот. А. Л. Хорошкевич и В. Л. Янин. Москва, 1988.
- Голубев С. Т. Древний помянник Киево-Печерской Лавры (конца XV — начала XVI столетия) // *Чтения в историческом обществе Нестора Летописца*. Кн. 6, 1892.
- Грамоты Великого Новгорода и Пскова*, под ред. С. Н. Валка. Москва—Ленинград, 1949.
- Древнеславянская кормчая XIV титулов без толкований*, ред. Я. Н. Щапов. II, София, 1987.
- Древнерусские княжеские уставы XI—XV вв.*, подгот. Я. Н. Щапов. Москва, 1976.
- Епифаний Премудрый. Повесть о Стефане епископе Пермском // *Древнерусские предания (XI—XVI вв.)*, сост. В. В. Кусков и др. Москва, 1982, с. 161—194.
- Житие Митрополита Петра // Макарий. История русской церкви*. IV, 1, Санкт-Петербург, 1886, с. 311—313.
- Из «Сборника летописей» Рашидад-Дина // *Сборник материалов, относящихся к истории Золотой орды*. II, Москва—Ленинград, 1941, с. 27—79.
- Карский Е. Т. *Западно-русский сборник XV-го века, принадлежащий императорской публичной библиотеке, Q. 1 № 391*. Санкт-Петербург, 1897.
- Красноречие древней Руси (XI—XVII вв.)*, сост. Т. В. Черторицкая. Москва, 1987.
- Новгородская харатейная летопись*, под ред. М. Н. Тихомирова. Москва, 1964.
- Новгородская Первая Летопись старшего и младшего изводов*, под ред. А. Н. Насонова. Москва—Ленинград, 1950.
- Новгородские летописи*, сост. А. Ф. Бычков. Санкт-Петербург, 1879.
- Новгородские писцовые книги*. 1—2, Санкт-Петербург, 1859.
- Оболенский М. А. *Ярлык Хана Золотой Орды Тохтамыша к польскому королю Иогайлу 1392—1393 года*. Казань, 1850.
- Отрывки В. Н. Бенешевича по истории русской церкви XIV века, сост. М. Д. Приселков и М. Р. Фасмер // *ИОРЯС*. Т. 21, 1916, с. 48—67.
- Памятки української мови. Грамоти XIV ст.* Скл. М. М. Пещак. Київ, 1974.
- Павлов, А. С. Памятники древнерусского канонического права // *Русская историческая библиотека*. Т. 6, Санкт-Петербург, 1880.
- Полное собрание русских летописей: Лаврентьевская летопись*. Вып. 1—3, Ленинград, 1926—1928 (фотогипический репринт, Москва, 1962);
- Ипатьевская летопись; Густынская летопись*. Санкт-Петербург, 1843;

- Ипатьевская летопись*. Москва, 1962;
- Новгородская IV летопись*. Санкт-Петербург, 1848;
5. *Псковская и Софийская летописи*. Санкт-Петербург, 1851;
6. *Софийские летописи*. Санкт-Петербург, 1853;
- 7—8. *Летопись по Воскресенскому списку*. Санкт-Петербург, 1856—1859;
- 9—14. *Патриаршая или Никоновская летопись*. Москва, 1965;
15. *Рогожский летописец и Тверской сборник*. Москва, 1965;
16. *Летописный сборник, именуемый летописью Авраамки*. Санкт-Петербург, 1889;
17. *Западнорусские летописи*. Санкт-Петербург, 1907;
18. *Семеоновская летопись*. Санкт-Петербург, 1913;
20. *Львовская летопись*. Ч. 1, Санкт-Петербург, 1910;
21. *Степенная книга*. Ч. 2, Санкт-Петербург, 1913;
23. *Ермолинская летопись*. Санкт-Петербург, 1910;
24. *Типографская летопись*. Петроград, 1921;
25. *Московский летописный свод конца XV века*. Москва—Ленинград, 1949;
26. *Вологодско-Пермская летопись*. Москва—Ленинград, 1959;
27. *Никаноровская летопись; Сокращенные летописные своды конца XV века*. Москва—Ленинград, 1962;
28. *Летописный свод 1497 г.; Уваровская летопись*. Москва—Ленинград, 1963;
30. *Владимирский летописец; Новгородская вторая (Архивская) летопись*. Москва, 1965;
31. *Летописцы последней четверти XVII в.* Москва, 1968;
32. *Хроники: Литовская и Жмойтская, и Быховца*. Москва, 1975;
33. *Холмогорская летопись; Двинский летописец*. Ленинград, 1977;
34. *Постниковский, Пискаревский, Московский и Бельский летописцы*. Москва, 1978;
35. *Летописи белорусско-литовские*. Москва, 1980;
- Полоцкие грамоты XIII — начала XVI вв.*, сост. А. Л. Хорошкевич. 3 т., Москва, 1977—1980.
- Послание Спиридона-Саввы // Дмитриева Р. П. Сказание о князьях Владимирских*. Москва—Ленинград, 1955, с. 159—170.
- Повесть о Куликовской битве*, сост. М. Н. Тихомиров. Москва, 1959.
- Повесть о водворении Христианства в Муроме // Памятники старинной русской литературы*, сост. Н. Костомаров. Санкт-Петербург, 1860, с. 229—237.
- Повесть временных лет*, под ред. Д. С. Лихачева. 2 ч., Москва—Ленинград, 1950.
- Приселков М. Д. Ханские ярлыки русским митрополитам // *Записки историко-филологического факультета императорского Санкт-Петербургского университета*. Ч. 133, 1916.
- Псковские летописи*, под ред. А. Н. Насонова. Вып. 1—2, Москва—Ленинград, 1941—1955.
- Рассказ о Алексее Митрополите и Повесть о Митяе-Михаиле // Прохоров Г. М. *Повесть о Митяе: Русь и Византия в эпоху Куликовской битвы*. Ленинград, 1978, с. 216—224.
- Русская Правда — пространная редакция // Памятники русского права, I: Памятники права киевского государства X—XII вв.*, сост. А. А. Зимин. Москва, 1952.

Русский феодальный архив XIV — первой трети XVI века. Ч. 1., сост. В. И. Буганов. Москва, 1986.

Русско-Ливонские Акты, под ред. К. Е. Наперского. Санкт-Петербург, 1868.

Сборник летописей, относящихся к истории Южной и Западной России, изданный Комиссией для разбора древних актов, состоящей при Киевском, Подольском и Волыньском Генерал-Губернаторе, сост. В. Антонович. Киев, 1888.

Сказание о князьях Владимирских, сост. Р. П. Дмитриева. Москва—Ленинград, 1955.

Смоленская старина. Вып. 1, Ч. 2, Смоленск, 1911.

Смоленские грамоты XIII—XIV веков, под ред. Р. И. Аванесова. Москва, 1963.

Собрание государственных грамот и договоров, хранящихся в государственной коллегии иностранных дел. Ч. 1, Москва, 1813.

Сперанский М. Н. Сербское Житие литовских мучеников // ЧОИДР. 1909 (4), с. 1—47.

Тихомиров М. Н. Список русских городов дальних и ближних // Исторические записки. 40, 1952, с. 236—242.

Троицкая Летопись: реконструкция текста, под ред. М. Д. Приселкова. Москва—Ленинград, 1950.

Туровские уставы XIV века о десятине, сост. Я. Н. Шапов // АЕ, 1964, с. 252—273.

Тизенгаузен В. Г. Сборник материалов, относящихся к истории Золотой Орды. I, Санкт-Петербург, 1884; II, под ред. А. А. Ромашевича и С. Л. Волина, Москва—Ленинград, 1941.

Даследаванні

Abbot T. K. *Catalogue of the manuscripts in the library of Trinity College Dublin*. Dublin—London, 1900.

Abe K. *Die Kumturei Osterode des Deutschen Ordens in Preussen 1341—1525. Studien zur Geschichte Preussens*. XVI, Cologne, 1972.

Abel W. *Agricultural Fluctuations in Europe. From the thirteenth to the twentieth centuries*, tr. O. Ordish, foreword and bibliography J. Thirsk. London, 1980.

Abraham W. Stanowisko kurii papieskiej wobec koronacji Łokietka // *Księga pamiątkowa wydana przez Uniwersytet łwowski ku uczczeniu 500-letniego jubileuszu Uniwersytetu krakowskiego*. Lwów, 1900, s. 1—34

Abramowicz A. Maciej Strykowski o pobożowiskach // *Studia nad kulturą materialną wieków od XIV do XVI*, ed. T. Poklewski. Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź, 1986, s. 61—74.

Adamus J. O tytule panującego i państwa litewskiego parę spostrzeżeń // *KH*. 44, 1930, s. 313—332.

Adriányi G. Der Eintritt Ungarns in die Christlich-abendländliche Völkergemeinschaft // *Ungarn-Jahrbuch*. 6, 1974—1975, s. 24—37.

Akinian P. N. Johannes Nasredinean Erzbischof der Armerer Galiziens und der Walachei (1380—1415) // *Handes Amsorya*. 61, 1947, 299—318.

Aleksandrowicz S. *Rozwój kartografii Wielkiego Księstwa Litewskiego od XV do połowy XVIII wieku*. 2 wyd., Poznań, 1989.

Alessio G. C., Billanovich G. e De Angelis V. *L'Alba del Petrarca filologo. Il Virgilio Ambrosiano* // *Studi Petrarqueschi*. N. s. 2, 1985, p. 15—33.

- Alssen L. Peter Suchenwirt and the *Drang nach Osten* // *Lituanus*. 22:4, 1978, s. 5—16.
- Andriulis V. Gedimino diplomatijos dokumentai kaip šaltinis teisės istorijai pažinti // *Teisinių institutų raida Lietuvoje XVI—XIX a.*, ed. P. Dičius et al. Vilnius, 1981, p. 33—43.
- Angenendt A. The conversion of the Anglo-Saxons considered against the background of the early medieval mission // *Settimane di studio del Centro Italiano di Studi sull'alto medioevo XXXII: Angli e Sassoni al di qua e al di là del mare*. II, Spoleto, 1986, p. 747—781.
- Antanavičius J. Balno kilpos Lietuvoje X—XIV a. // *LMADA*. T. 54, 1976, p. 69—81.
- Arbusow L. Römischer Arbeitsbericht // *Latvijas Universitātes Raksti*. 17, 1928, p. 285—422; 20, 1929, p. 445—656.
- Arnold U. Deutschordenshistoriographie in Deutschen Reich // *Die Rolle der Ritterorden in der mittelalterlichen Kultur*, ed. Z. H. Nowak. Toruń, 1985, s. 65—87.
- Arquillière H.-X. *Le plus ancien traité de l'Eglise. Jacques de Viterbe, De Regimine Christiano (1301—1302)*. *Etude des sources et édition critique*. Paris, 1926.
- Aščik K. O pochodzeniu rodu Ościków (legendy o rzeczywistość) // *Acta Baltico-Slavica*. II, 1977, s. 317—329.
- Avizonis K. *Die Entstehung und Entwicklung des litauischen Adels bis zur litauisch-polnischen Union 1385*. Berlin, 1932.
- Balard M. Gênes et la Mer noire (XIII—XV siècles) // *Revue Historique*. 547, 1983, p. 31—54.
- Balticum*. *Studia z dziejów polityki, gospodarki i kultury XII—XVII wieku ofiarowane Marianowi Biskupowi w siedemdziesiąt rocznicą urodzin*, ed. Z. H. Nowak. Toruń, 1992.
- Balzer O. *Genealogia Piastów*. Kraków, 1895.
- Balzer O. *Sądownictwo ormiańskie w średniowiecznym Lwowie* // *Studia nad historią prawa polskiego*. 4, Lwów, 1909.
- Bardach J. *Studia z ustroju i prawa Wielkiego Księstwa Litewskiego XIV—XVI w.* Warszawa, 1970.
- Bardach J. *O dawnej i niedawnej Litwie*. Poznań, 1988.
- Bates D. *Normandy before 1066*. London, 1982.
- Batūra R. XIII a. Lietuvos sostinės klausimu // *LMADA*. 20, 1966, p. 141—165.
- Batūra R. *Lietuva tautų kovoje prieš Aukso Ordą: Nuo Batu antplūdžio iki mūšio prie Mėlynųjų Vandenų*. Vilnius, 1975.
- Benker G. *Ludwig der Bayer. Ein Wittelsbacher auf dem Kaiserthron 1282—1347*. München, 1980.
- Benninghoven F. *Rīgas Entstehung und der frühhansische Kaufmann*. Hamburg, 1961.
- Benninghoven F. Forschungsberichte zur Technik spätmittelalterlicher Feldzüge im Ostbaltikum // *ZfO*. 19, 1970, s. 631—651.
- Beresnevičius G. *Dausos. Pomirtinio gyvenimo samprata senojoje lietuvių pasaulėžiūroje*. Klaipėda, 1990.
- Bieniak J. *Wielkopolska, Kujawy, ziemie Łęczycka i sieradzka wobec problemu zjednoczenia państwowego w latach 1300—1306*. Toruń, 1969.
- Biernacki K. *Speculum Minorum*. Kraków, 1688.
- Biezais H. Dzeje badań nad religią Baltów // *Euhemer*. 99, 1976/1, s. 19—35.
- Birkhan H. Les croisades contre les païens de Lituanie et de Prusse. Idéologie et réalité // *La Croisade: réalités et fictions. Actes du colloque d'Amiens*

- 18—22 mars 1987, ed. D. Buschinger. Göppingen, 1989, p. 31—50.
- Birnbaum H. *Lord Novgorod the Great. Essays in the history and culture of a medieval city state*. d. 1: *The historical background*. Los Angeles, 1981.
- Biskup M., Labuda G. *Dzieje Zakonu Krzyżackiego w Prusach*. Gdańsk, 1986.
- Black A. *Political thought in Europe 1250—1450*. Cambridge, 1992.
- Blaschke K. Nikolaikirchen und Stadtentstehung im pommerschen Raum // *Grefswald-Stralsunder Jahrbuch*. 9, 1970, s. 21—40.
- Błażczyk W. Location of main Dominican convents in Poland in relation to settlements developing before the Magdeburgian urban reform and to towns founded on this law as shown by the development of Old City in Poznań until the thirteenth century // *Rapports du IIIe Congrès international de l'archéologie slave, Bratislava 7—14 septembre 1975*. 2, p. 51—63.
- Bogert R. On the rhetorical style of Sera-pion Vladimírskii // *Medieval Russian Culture, California Slavic Studies*. XII, ed. H. Birnbaum and M. S. Flier, Berkeley, Los Angeles—London, 1984, p. 280—319.
- Бого—Слијепчевић Д. *Историја српске православне цркве*. I, Munich, 1962.
- Bolina P. K problematice kolonizace a počátků hradů na severovýchodní Moravě ve 13 století // *Československý časopis Historický*. 34, 1986, s. 565—584.
- Bonnell E. *Russisch-Livländische Chronologie*. Sankt-Peterburg, 1862.
- Boockmann H. *Der Deutsche Orden*. Munich, 1981.
- Booiamra J. L. *Church reform in the late Byzantine Empire: A study for the patriarchate of Athanasios of Constantinople*. Thessaloniki, 1982.
- Booiamra J. L. The Affair of Alexis and Roman // *Greek Orthodox Theological Review*. 28, 1983, p. 173—194.
- Borawski P. *Tatarzy w dawniej Rzeczypospolitej*. Warszawa, 1986.
- Borawski P. Za dziejów kolonizacji tatarskiej w Wielkim Księstwie Litewskim i w Polsce (XIV—XVII w.) // *Przegląd Orientalistyczny*. 104, 1977/4, s. 291—304.
- Borowska N. Wpływy słowiańskie na litewską terminologię kościelną // *Studia z filologii polskiej i słowiańskiej*. II, Warszawa, s. 320—365.
- Bosley R. D. The Saints of Novgorod: à propos of A. S. Chorošev's Book on the Church in mediaeval Novgorod // *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*. 32, 1984, p. 1—15.
- Böthführ H.-J. *Die Rigische Rathslinie von 1226 bis 1876*. Riga—Moscow—Odessa, 1877; 2-e wyd.: Hanover—Döhren, 1969.
- De Bray Comte. *Essai critique sur l'Histoire de la Livonie*. 3 vol., Dorpat, 1817.
- Bronsted J. *The Vikings*. London, 1980.
- Brückner A. *Starożytna Litwa: ludy i bogi. Szkice historyczne i mitologiczne*, ed. J. Jaskanis. Olsztyn, 1979.
- Brückner A. *Mitologia słowiańska i polska*, ed. S. Urbańczyk. Warszawa, 1985.
- Bruns F., Weczerka H. *Hansische Handelstrassen: Atlas und Darstellungen zur Hansischen Geschichte*. N. s. 13, 1962.
- Būga K. K. *Lituania* // *ИОРЯС*. 17, 1912, c. 1—52.
- von Bunge F. G. *Die Stadt Riga im dreizehnten und vierzehnten Jahrhundert*. Leipzig, 1878.

- Burchardt J. Dłaczego pogańscy Polanie w XI w. nie zniszczyli katedry Gnieźnieńskiej // *Literatura Ludowa*. 1986/1, s. 33—40.
- Burleigh M. The Knights, nationalists and the historians: Images of medieval Prussia from the Enlightenment to 1945 // *European History Quarterly*. 17, 1987, p. 35—55.
- Byrne F. J. *Irish Kings and High Kings*. London, 1973.
- Carasso-Kok M. Willelmus fecit. Willelmus Jacobi over Friesland en de identiteit van Willelmus Procurator // *Ad Fontes: Opstellen aangeboden aan prof. dr. C. van de Kieft*. Amsterdam, 1984, p. 319—334.
- Chadwick N. K. *The Beginnings of Russian History. An enquiry into sources*. Cambridge, 1946.
- Charles-Edwards T. Early medieval kingdoms in the British Isles // *The origins of Anglo-Saxon kingdoms*, ed. S. Bassett. Leicester, 1989, p. 28—39.
- Chłopocka H. *Procesy Polski z Zakonem krzyżackim w XIV wieku. Studium źródłoznawcze*. Poznań, 1967.
- Chodynicki K. Próby zaprowadzenia Chrześcijaństwa na Litwie przed r. 1386 // *PH*. 18, 1914, s. 215—319.
- Chodynicki K. Stosunek Rzeczypospolitej do wyznania grecko-wschodniego // *PH*. 23, 1921—1922, s. 122—134.
- Chodynicki K. Geneza dynastji Giedymina // *KH*. 40, 1926, s. 541—566.
- Chodynicki K. Tradycja jako źródło historyczne. *Studia staropolskie // Księga ku czci A. Brucknera*. Krakow, 1928, s. 173—190.
- Chodynicki K. *Kościół prawosławny a Rzeczpospolita Polska. Zarys historyczny 1370—1632*. Warszawa, 1934.
- Christiansen E. *The northern crusades: The Baltic and the Catholic frontier 1100—1525*. London, 1980.
- Chryścianizacja Litwy*, ed. J. Kłoczowski. Kraków, 1987.
- The Cilician Kingdom of Armenia*, ed. T. S. R. Boase. Edinburgh—London, 1978.
- Clanchy M. T. *From memory to written record. England 1066—1307*. London, 1979.
- Conrad K. Litauen, der Deutschen Orden und Karl IV 1352—1360 // *ZfO*. 21, 1972, s. 20—41.
- Conrad K. Der dritte Litauerzug König Johanns von Böhmen und der Rücktritt des Hochmeisters Ludolf König // *Festschrift für Hermann Heimpel*. II, Göttingen, 1972, s. 382—401.
- La Cristianizzazione della Lituania, Atti e Documenti*. II, Vatican, 1989.
- Czolowski A. Lwów za ruskich czasów // *KH*. 5, 1891, s. 779—812.
- Dąbrowski J. Z czasów Łokietka. *Studia nad stosunkami polsko-węgierskimi w XIV w. Część I // RAU*. 2-a ser., 24, 1916, s. 278—326.
- Dąbrowski J. *Dawne dziejopisarstwo polskie (do roku 1480)*. Wrocław—Warszawa—Kraków, 1964.
- Daukantas S. *Darbay senuju Lituwiiu yr Zemaycziu, 1822*, ed. V. and M. Biržiškos // *Lietuvos universiteto bibliotekos leidinys*. T. 1, Kaunas, 1929.
- Dawna świadomość historyczna w Polsce, Czechach i Słowacji. Prace polsko-czechosłowackiej komisji historycznej*, ed. R. Heck. Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk, 1978.
- Deveike J. The Lithuanian diarchies // *Slavonic and East European Review*. 28, 1949—1950, p. 392—405.
- Devilliers L. Sur les expéditions des comtes de Hainault et de la Hollande en Prusse // *Compte rendu des séances de la Commision Royale d'histoire ou Recueil de ses bulletins*. Ser. 4, 5, 1878, p. 130—142.

- Długopolski E. *Władysław Łokietek na tle swoich czasów*. Wrocław, 1951.
- Dogiel M. *Limites regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae ex originalibus et authenticis exemplis descripti et in lucem editi*. Vilnae, 1758.
- Dommasnes L. H. Women, kinship and the basis of power in the Norwegian Viking Age // *Social approaches to Viking Studies*, ed. R. Samson. Glasgow, 1991, p. 65—73.
- Dumville D. Kingship, genealogies and regnal lists // *Early Medieval Kingship*, ed. P. H. Sawyer and I. N. Wood. Leeds, 1977, p. 72—104.
- Dumville D. Essex, Middle Anglia and the expansion of Mercia in the south-east Midlands // *The origins of Anglo-Saxon kingdoms*, ed. S. Bassett. Leicester, 1989, p. 123—140.
- Dundulienė P. Arklys lietuvių liaudies pasaulėjautoje // *LAMMDI*. 17 : 1, 1977, p. 83—102.
- Early medieval kingship*, ed. P. H. Sawyer and I. N. Wood. Leeds, 1977.
- Ellis-Davidson H. R. *Myths and symbols in pagan Europe. Early Scandinavian and Celtic religions*. Manchester, 1988.
- Encyclopedia Lituanica*. 6 vol., Boston, 1970—1978.
- Fennell J. L. I. *Emergence of Moscow, 1304—1359*. London, 1968.
- Fennell J. L. I. *The crisis of medieval Russia 1200—1304*. London—New York, 1983.
- Fijałek J. Średniowieczne biskupstwa kościoła wschodniego na Rusi i Litwie // *KH*. 10, 1896, s. 487—521.
- Fine jun. V. A. *The late medieval Balkans: A critical survey from the late twelfth century to the Ottoman Conquest*. Ann Arbor, 1987.
- Finucane R. C. *Soldiers of the Faith: Crusaders and Moslems at War*. London—Melbourne, 1983.
- Follieri E. *Codices graeci Bibliothecae Vaticanae selecti temporum locorumque ordine digesti, commentaries et transcriptionibus instructi*. Vatican, 1969.
- Forey A. *The Military Orders. From the twelfth to the early fourteenth centuries*. London, 1992.
- Forstreuter K. Die Bekehrung Gedimins und der Deutschen Orden // *Altpreussischen Forschungen*. 5, 1928, c. 239—261.
- Forstreuter K. *Preussen und Russland im Mittelalter. Die Entwicklung ihrer Beziehungen vom 13 bis 17 Jahrhundert*. Osteuropäische Forschungen. N. s. 25, 1938.
- Forstreuter K. Die Bekehrung der Litauerkönigs Gedimin: eine Streitfrage // *Jahrbuch der Albertus Universität Königsberg*. 6, 1955, s. 142—158; перадрук: *Deutschland und Litauen im Mittelalter*. Cologne—Graz, 1962, s. 43—60.
- Forstreuter K. *Der Deutsche Orden am Mittelmeer*. Bonn, 1967.
- Forstreuter K. Erzbischof Friedrich von Riga (1304—1341). Ein Beitrag zu seiner Charakteristik // *ZfO*. 19, 1970, s. 652—665.
- Foster K. *Petrarch. Poet and humanist*. Edinburgh, 1984.
- Fraenkel E. *Litauisches Etymologisches Wörterbuch*. Bd. 1—2, Heidelberg—Göttingen, 1962—1965.
- Franklin S. C. Malalas in Slavonic // *Studies in John Malalas*, ed. E. Jeffreys, B. Croke and R. Scott // *Byzantina Australiensia*. VI, 1990, p. 276—287.
- Franklin S. C. Diplomacy and ideology: Byzantium and the Russian church in the mid-twelfth century // *Byzantine Diplomacy*, ed. J. Shepard and S. Franklin. London, 1992, p. 145—150.
- Freed J. B. Dzieje saskiej prowincji Fran-

- ciszkanów w XIII wieku // *Zakony Franciszkanskie w Polsce*, ed. J. Kłoczowski. I, Lublin, 1982, s. 218—225.
- Fügedi E. La formation des villes et les orders mendiants en Hongrie // *Annales: Economies, Sociétés, Civilisations*. 25, 1970, p. 966—987.
- Fügedi E. Das mittelalterliche Königreich Ungarn als Gastland // *Vorträge und Forschungen*. 18, 1974, s. 471—507.
- Fugelstad F. 'Earth — priests', 'priest — chieft' and sacred kings in ancient Norway, Iceland and West Africa. A comparative study // *Scandinavian Journal of History*. 4, 1979, p. 47—74.
- Gallen J. *Nöteborgsfreden och Finlands medeltide ostgrans*. Helsingfors, 1968.
- Gallia Christiana*. 16 vol., Paris, 1715—1865.
- Garnett G. Coronation and propaganda: Some implications of the Norman claim to the throne of England in 1066 // *TrRHS*. Ser. 5, 36, 1986, p. 91—116.
- Gaşiorowski A. *Itinerarium króla Władysława Jagiełły 1386—1434*. Warszawa, 1972.
- Gaudemet J. Le rôle de la papauté dans le règlement des conflits entre états aux XIIIe et XIVe siècles // *Recueil de la Société Jean Bodin XV: La paix*. Brussels, 1961, p. 79—106.
- Geary P. J. *Before France and Germany. The creation and transformation of the Merovingian world*. Oxford—New York, 1988.
- Gedimino laikų Lietuva ir jos kaimynai* (не выдадена).
- Geremek B. Poland and the cultural geography of medieval Europe // *A republic of nobles. Studies in Polish history to 1864*, ed. J. K. Fedorowicz. Cambridge, 1982, p. 10—27.
- Gerevich L. Hungary // *European Towns. Their archeology and early history*, ed. M.W. Barley. London—New York—San Francisco, 1977, p. 421—454.
- Gerevich L. *Towns in medieval Hungary*. Boulder, CO, 1990.
- Gerlich A. *Habsburg—Luxemburg—Wittelsbach in Kampf um die deutsche Königskrone. Studium zur Vorgeschichte des Königtums Ruprechts von der Pfalz*. Wiesbaden, 1960.
- Die Geschichte der Deutschen Literatur von den Anfängen bis zur Gegenwart [GDL]*, ed. H. De Boor et al. III (1), Munich, 1962.
- Gidžiūnas V. De missionibus fratrum minorum in Lituania // *Archivum Franciscanum Historicum*. 42, 1949, p. 22—35.
- Gidžiūnas V. Legendariškieji pranciškonų kankiniai Vilniuje // *Aidai*. 69, 1954(3), p. 105—110; 70, 1954(4), p. 175—180.
- Giedroyć M. The rulers of thirteenth-century Lithuania: a search for the origins of Grand Duke Traidenis and his kin // *OSP*. N. s. 17, 1984, p. 1—22.
- Giedroyć M. The arrival of Christianity in Lithuania: early contacts (thirteenth century) // *OSP*. N. s. 18, 1985, p. 1—30.
- Giedroyć M. The arrival of Christianity in Lithuania: between Rome and Byzantium (1281—1341) // *OSP*. N. s. 20, 1987, p. 1—33.
- Giedroyć M. The arrival of Christianity in Lithuania: baptism and survival (1341—1387) // *OSP*. N. s. 22, 1989, p. 34—57.
- Giedroyć M. Lithuanian options prior to Kreva (1385) // *La Cristianizzazione della Lituania, Atti e Documenti*. II, Vatican, 1989, p. 85—103.
- Giedroyć M. The Ruthenian-Lithuanian metropolitanates and the progress of Christianisation (1300—

- 1458) // *Nouvi studi storici*. 17, 1992, p. 315—342.
- Gierlach B. Wczesnośredniowieczne ośrodki kultu pogańskiego w Polsce // *Euhemer-Przegląd Religioznawczy*. 1979, 2, s. 19—24.
- Gieysztor A. Początki misji ruskiej biskupstwa Lubuskiego // *Nasza Przyszłość*. 4, 1948, s. 83—102.
- Gieysztor A. Polska w 'El libro des conoscimiento' z połowy XIV wieku // *PH*. 56, 1965, s. 397—412.
- Gieysztor A. In cronicis fratrum domus Teutonice. Nieznany fragment dziejopisarstwa krzyżackiego z XIV wieku // *Studia i materiały z dziejów nauki polskiej, Seria A: Historia nauk społecznych*. 12, 1968, s. 44—54.
- Gimbutas M. *Ancient symbolism in Lithuanian folk art, Memoirs of the American Folklore Society*. 49, 1958.
- Gimbutas M. *The Balts*. London, 1963.
- Gli inizi del Cristianesimo in Livonia-Lettonia*. Vaticano, 1989.
- Goldfrank D. M. The Lithuanian prince-monk Vojšellk: A study in competing legends // *Harvard Ukrainian Studies*. 11 : 1—2, 1987, p. 44—76.
- Görlich P. *Zur Frage des Nationalbewusstseins in östdeutschen Quellen des 12 bis 14 Jahrhunderts*. Marburg, 1964.
- Górski K. *Zakon krzyżacki a powstanie państwa pruskiego*. Wrocław et al., 1977.
- Górski K. *Descriptiones terrarum, nowe źródło do dziejów Prus w XIII wieku* // *ZH*. 46, 1981, s. 7—16.
- Studia i szkice z dziejów państwa krzyżackiego*. Olsztyn, 1986.
- Grabmüller H. J. *Die Pszkover Chroniken, Untersuchungen zur russischen Regionalchronistik im 13—15 Jahrhundert*. Wiesbaden, 1975.
- Grabski A. F. *Polska w opiniach Europy zachodniej XIV—XV w.* Warszawa, 1968.
- Gråslund A. S. Some aspects of Christianisation in Central Sweden // *Social approaches to Viking Studies*, ed. R. Samson. Glasgow, 1991, p. 45—52.
- Greek Lexicon of the Roman and Byzantine Periods (from B. C. 146 to A. D. 1100)*, ed. E. A. Sophocles. New York, 1900.
- Greimas A. J. *Apie dievus ir žmones*. Chicago, 1979.
- Greimas A. J. *Des Dieux et les homes*. Paris, 1985.
- Grimm J. *Teutonic Mythology*, tr. J. S. Stallybrass. 3, London, 1883.
- Grimsted P. K. The archival legacy of the Grand Duchy of Lithuania: The fate of early historical archives in Vilnius // *Slavonic and East European Review*. 57, 1979, p. 552—571.
- Grimsted P. K. Czym jest i czym była Metryka Litewska? // *KH*. 92(1), 1985, s. 55—85.
- Grimsted P. K., Sułkowska-Kurasiowa I. *The «Lithuanian Metrica» in Moscow and Warsaw: Reconstructing the archives of the Grand Duchy of Lithuania*. Cambridge, MA, 1984.
- Grumel V. *La Chronologie*. Paris, 1958.
- Gudavičius E. 1219 metų sutarties dalyviai ir jų vaidmuo suvienijant Lietuvą // *LAMMDI*. 22, 1982, p. 33—46.
- Gudavičius E. Aukščiausia žemės nuosavybė «barbarinėje» Lietuvoje // *LAMMDI*. 23, 1983, p. 3—11.
- Gudavičius E. Dėl Lietuvos valstybės kūrimosi centro ir laiko // *LMADA*. 83, 1983(2), p. 61—70.
- Gudavičius E. Lietuvos vardas XI a. — XII a. I pusės šaltiniuose // *LMADA*. 84, 1983(3), p. 79—88.
- Gudavičius E. Ką reiškė «uginė ietis» (*telum igneum*) Vygando kroniko-

- je // *Lietuvos istorijos metraštis*. 1984, p. 78—80.
- Gudavičius E. Kas žuvo 1337 m. prie Bajerburgo // *LMADA*. 89, 1984(4), p. 92—99.
- Gudavičius E. Ryges recht ir iur civile Rigensis civitatis Gedimino aktuose // *Lietuvos istorijos metraštis*. 1986, p. 79—85.
- Gudavičius E. Gedimino pilies (Žemaitijoje), Pagraudės srities ir Paragaudžio vietovės problematika // *LMADA*. 100, 1987(3), p. 59—66; 101, 1987(4), p. 82—91.
- Gudavičius E. *Kryžiaus karai Pabaltijyje ir Lietuva XIII amžiuje*. Vilnius, 1989.
- Gudavičius E. *Miestų atsiradimas Lietuvoje*. Vilnius, 1991.
- Guldon Z., Powierski J. *Podziały administracyjne Kujaw i ziemi dobrzyńskiej w XIII i XIV wieku*. Warszawa—Poznań, 1974.
- Gumowski M. Pieczęcie książąt litewskich // *AW*. 7:3—4, 1930, s. 684—725.
- Gumowski M. Uzbrojenie i ubiór rycerski w czasach piastowskich // *Broń i Barwa*. 3:3, 1936, s. 51—71.
- Halperin C. J. *Russia and the Golden Horde. The Mongol impact on Russian history*. London, 1987.
- Hájek J. Bracia mnieszi w Czechach i na Morawach w XIII—XIV wieku // *Zakony franciszkańskie*, s. 263—266.
- Halecki O. *The borderlands of western civilisation: A history of East Central Europe*. New York, 1952.
- Haney J. A. V. Moscow — second Constantinople, third Rome or second Kiev? (The tale of the princes of Vladimir) // *Canadian Slavic Studies*. 3(2), 1968, p. 354—367.
- Heisenberg A. *Aus der Geschichte und Literatur der Paläiolegenzeit*. I, Munich, 1920.
- Hellmann M. Der Deutsche Orden und die Königskrönung des Mindaugas // *ZfO*. 3, 1954, s. 387—396.
- Hellmann M. *Studien über die Anfänge der Mission in Livland. Vorträge und Forschungen. Sonnerband. XXXVII*, 1989.
- Helm K., Ziesemer W. *Die Literatur des Deutschen Ritterordens. Giesener Beiträge zur deutschen Philologie*. 94, 1951.
- Hendy M. F. *Studies in the Byzantine monetary economy c. 300—1450*. Cambridge, 1985.
- Higounet C. *Die deutsche Ostsiedlung im Mittelalter*. Munich, 1990.
- Historia dyplomacji polskiej*, ed. M. Biskup. T. 1, Warszawa, 1982.
- Hodges R. *Dark Age economics. The origins of towns and trade AD 600—1000*. 2nd ed., London, 1989.
- Housley N. The Franco-Papal crusade negotiations of 1322—1322 // *Papers of the British School at Rome*. 48, 1980, p. 166—185.
- Housley N. *The Italian crusades. The papal-Angevin alliances and the Crusades against Christian lay powers, 1254—1343*. Oxford, 1982.
- Housley N. *The Avignon Papacy and the Crusades 1305—1378*. Oxford, 1986.
- Iš kur atėjome*, ed. A. Nekrošienė. Kaunas, 1988.
- Ivinskis Z. *Geschichte des Bauernstandes in Litauen. Von den ältesten Zeiten bis zum Anfang des 16 Jahrhunderts. Beiträge zur sozialen und wirtschaftlichen Entwicklung des Bauernstandes in Litauen im Mittelalter // Historische Studien*. 236, 1933.
- Ivinskis Z. Jogailos santykiai su Kęstučiu ir Vytautu iki 1392 m. // *Jogaila*, ed. A. Šapoka. Kaunas, 1935; 2-as leid., 1991, p. 45—80.
- Ivinskis Z. Die Handelsbeziehungen Litauens mit Riga im 14 Jahrhundert //

- Conventus primus historicorum balticorum. Acta et relata.* Riga, 1938, p. 276—285.
- Ivinskis Z. A Contribution to the history of the conversion of Lithuania // *Baltic Countries.* 5, 1939, p. 12—21.
- Ivinskis Z. Mindaugas und seine Krone // *ZfO.* 3, 1954, s. 360—386.
- Ivinskis Z. *Lietuvos istorija iki Vytauto Didžiojo mirties.* Rome, 1978; 2-as leid., Vilnius, 1991.
- Ivinskis Z. Litwa w dobie Chrztu i unii z Polska // *Chryścianizacja Litwy,* ed. J. Kłoczowski. Kraków, 1987, s. 15—126.
- Iwańczyk W. *Tropem rycerskiej przygody. Wzorzec rycerski w piśmiennictwie czeskim XIV wieku.* Warszawa, 1985.
- Jacob L. *Traicté des plus belles bibliothèques publiques et particulières.* Paris, 1644.
- Jakštas J. Vokiečių ordinas ir Lietuva Vytenio ir Gedimino metu, Gedimino laiškai // *Senovė.* 2, 1936, p. 3—59.
- Jakštas J. Naujaisi Gedimino dinastijos kilmės tyrinėjimai // *Lietuvos praeitis.* 1940 (I), p. 29—56.
- Jakubowski J. Opis księstwa trockiego z roku 1387 // *PH.* 5, 1907, s. 22—48.
- James E. The origins of barbarian kingdoms: the continental evidence // *The origins of Anglo-Saxon kingdoms,* ed. S. Bassett. Leicester, 1989, p. 40—52.
- Jaroszewicz J. *Obraz Litwy pod względem jej oświaty i cywilizacyi od czasów najdawniejszych do końca XVIII wieku.* Ч. 2: *Litwa w pierszych trzech wiekach po przyjęciu wiary chrześcijańskiej.* Vilnius, 1844.
- Jasiński K. Małżeństwa i koligacje polityczne Kazimierza Wielkiego // *Studia Źródłoznawcze.* 32—33, 1990, s. 67—76.
- Jasiński K. Imigracja westfalska do Prus w okresie późnego średniowiecza (XIII—XIV w.) // *Niemcy-Polska w średniowieczu,* ed. J. Strzelczyk. Poznań, 1986, s. 105—118.
- Jaskiewicz W. C. A study in Lithuanian mythology: Jan Lasicki's *Samogithian Gods* // *Accademia Toscana di scienze e lettere, 'La Culumbiana' Studi II: Studi Baltici,* ed. G. Devoto. Firenze, 1952.
- Johansen P. Die Kaufmannskirche in Ostseegebiet // *Studi in onore di Armando Sapore.* I, Milan, 1957, p. 311—326.
- Jorga N. *Philippe de Mèzières 1327—1405.* Paris, 1896; réimpr., London, 1973.
- Jučas M. Lietuvos didžiųjų kunigaikščių metraštis // *LMADA.* 2, 1957 (2), p. 111—121.
- Jučas M. *Lietuvos metraščiai.* Vilnius, 1968.
- Jurginis J. Valstiečių bendruomenė ir feodalinė tėvonija Lietuvoje XIII—XIV amžiais // *LMADA.* 1, 1957(1), p. 51—67.
- Jurginis J. Lietuvių šeima XIII—XIV amžiais // *ILKI.* 1, 1958, p. 248—259.
- Jurginis J. Vilniaus miesto įkūrimo klausimu // *LMADA.* 6, 1959, p. 103—113.
- Jurginis J. *Pagonybės ir krikščionybės santykiai Lietuvoje.* Vilnius, 1976.
- Jurginis J. ir Lukšaitė I. *Lietuvos kultūros istorijos bruožai (Feodalizmo epocha. Iki aštuonioliktojo amžiaus).* Vilnius, 1981.
- Kaeppli R. P. T. Deux nouveaux ouvrages de Philippe de Pera // *Archivum fratrum praedicatorum.* 23, 1953, p. 163—183.
- Kajackas A. History and recent archaeological investigations of Vilnius Cathedral // *La Cristianizzazione della Lituania, Atti e Documenti.* II, Vatican, 1989, p. 263—284.

- Kalligas H. A. *Byzantine Monemvasia. The sources*. Monemvasia, 1990.
- Kamieniecki W. *Spoleczeństwo litewskie w XV wieku*. Warszawa, 1947.
- Kamiński P. *Antiquitas Praedicatorum Ordinis in Magno Ducatu Lithuaniae eiusque a Provincia Poloniae independentia*. Vilniae, 1642.
- Kantak K. *Dzieje kościoła polskiego, II: Włeki XIII, XIV, Kościół ostaja państwa*. Gdańsk, 1914.
- Kantak K. *Franciszkanie Polscy I (1237—1517)*. Kraków, 1937.
- Karlsson G. *Goþar and hofpingar in Iceland // Saga Book of the Viking Society*. 19 : 4, 1977, p. 358—370.
- Kasiske K. *Die Siedlungstätigkeit des Deutschen Ordens im Östlichen Preussen bis zum Jahre 1410*. Königsberg, 1934.
- Kazimierz Jagiellończyk. *Zbiór studiów o Polsce drugiej połowy XV wieku*, ed. M. Biskup i K. Górski. Warszawa, 1987.
- Kerbelytė B. *Lietuvių liaudies padavimai*. Vilnius, 1970.
- Kętrzyński W. O dokumentach Mendoga // *RAU*. N. s. 25, 1907, s. 180—222.
- Kiaupa Z. Svečių (pirklių) teisė Vilniuje XV a. — XVI a. pradžioje // *LMA-DA*. 85, 1983(4), p. 35—45.
- Kiparsky V. Philippe de Mézières sur les rives de la Baltique // *Neuphilologischen Mitteilungen*. 41, 1940, p. 61—67.
- Kitkauskas N. *Vilniaus pily. Statyba ir architektūra*. Vilnius, 1989.
- Kitkauskas N., Lisanka A. Nauji duomenys apie viduramžių Vilniaus katedrą // *Kultūros barai*. 1986, № 4, p. 59—63; 1986, № 5, p. 57—61; 1986, № 6, p. 47—51.
- Kitauskas N., Dzikas L. Žemutinės pilies karalių rūmai // *Kultūros barai*. 1988, № 6, p. 50—56.
- Kitkauskas N., Lisanka A. ir Lasavickas S. Perkūno šventyklos liekanos Vilniaus žemutinėje pilyje // *Kultūros barai*. 1986, № 12, p. 51—55; 1987, № 1, p. 60—61; 1987, № 2, p. 53—57.
- Klimas P. *Litwa starożytna*. Vinlius, 1921.
- Kłoczowski J. The Mendicant Orders between the Baltic and the Adriatic Seas in the Middle Ages // *La Pologne au XVè Congrès international des sciences historiques à Bucarest. Etudes sur l'histoire de la culture de l'Europe centrale-orientale*, ed. S. Bylina. Wrocław—Warszawa—Gdańsk, 1980, p. 95—110.
- Knoll P. W. *The rise of the Polish monarche. Piast Poland in East Central Europe, 1320—1370*. Chicago—London, 1972.
- Koczerska M. *Rodzina szlachecka w Polsce późnego średniowiecza*. Warszawa, 1975.
- Kolankowski L. *Dzieje Wielkiego Księstwa Litewskiego za Jagiellonów*. I, Warszawa, 1930.
- Kosman M. *Drogi zaniku pogaństwa u Baltów*. Wrocław etc., 1976.
- Kosman M. Forma umów międzynarodowych Litwy w pierwszej ćwierci XIII wieku // *PH*. 57, 1966, s. 213—234.
- Kosman M. Średniowieczna dyplomatyka litewska — stań i potrzeby badawcze // *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Historia*. 7, 1967, s. 179—193.
- Kosman M. Rzekoma działalność pirsarska Hanula // *Studia Źródłoznawcze*. 12, 1967, s. 149—153.
- Kosman M. Pogaństwo, Chrześcijaństwo i synkretyzm na Litwie w dobie Przedreformacyjnej // *Komunikaty Mazuro-Warmińskie*. 115, 1972, s. 103—136.
- Kosman M. Podniesienie ksiąg litewskich // *Acta Baltico-Slavica*. 10, 1976, s. 15—36.

- Kosman M. Polskie, rosyjskie i radzieckie badania nad religią Bałtów // *Euhemer-Przegląd Religioznawczy*. 1976, 1, s. 45—47.
- Kosman M. Przenikanie Katolicyzmu do Europy północno-wschodniej // *Katolicyzm Średniowieczny*, ed. J. Keller. Warszawa, 1977, s. 107—132.
- Kosman M. *Zmierzch Perkuna czyli ostatni poganie nad Bałtykiem*. Warszawa, 1981.
- Kosman M. Myśl zachodnia w polityce Jagiellonów // *Przegląd Zachodni*. 1984, № 3, s. 1—24.
- Kosman M. Polacy o Litwinach (do połowy XVI wieku) // *Spoleczeństwo Polski średniowiecznej*, ed. S. K. Kuczyński. 3, Warszawa, 1985, s. 387—428.
- Kosman M. Między Zakonem krzyżackim, Rusią i Polską (Początki Chryścianizacji Litwy) // *Przegląd Zachodni*. 1987, № 5—6, s. 73—94.
- Kosman M. *Litwa pierwotna. Mity, legendy, fakty*. Warszawa, 1989.
- Kouroussēs S. I. *Manouēl Gabalās, eita Matthaíos Mētopolitēs Efēsou (1271/2—1355/60)*. 1, *Ta biografika*. Athēna, 1972.
- Kowalenko W. Bałtyk i Pomorze w historii kartografii (VII—XVI w.) // *Przegląd Zachodni*. 10, 1953, s. 353—389.
- Krykščionybė ir jos socialinis vaidmuo Lietuvoje, ed. V. Lazutka. Vilnius, 1976.
- Kryczyński S. *Tatarzy litewscy: Probe monografii historyczno-etnograficznej*, *Rocznik Tatarski — Tatar — Yili*. 3, Warszawa, 1938.
- Kubinyi A. Urbanisation in the east-central part of medieval Hungary // *Towns in medieval Hungary*, ed. L. Gerevich. Boulder, CO, 1990, p. 103—149.
- Kučinskas A. *Kęstutis*, Merijampolė, 1938; 2-as leid., Vilnius, 1988.
- Kuczyński S. *Ziemie Czernihowsko-Siewierskie pod rządami Litwy*. Warszawa, 1936.
- Kuczyński S. K. *Pieczenie ksiąg mazowieckich*. Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk, 1978.
- Kuczyński S. M. *Jagiello, ok. 1351—1434*. Warszawa, 1985.
- Kulicka E. Legenda o pochodzeniu litwinów // *PH*. 71, 1980, s. 1—21.
- Kulikauskas P. Badania archeologiczne na Litwie w latach 1955—1961 // *Acta Baltico-Slavica*. 2, 1965, s. 203—259.
- Kulikauskas P. Sudargo piliakalniai // *LAMMDI*. 15(2), 1975, p. 10—124.
- Kuncienė O. XIII—XV amžių Rytų Lietuvos moterų galvos papuošalai // *LMADA*. 48, 1974(3), p. 67—75.
- Kurczewski J. *Opowiadania o dziejach chrześcijaństwa na Litwie i Rusi*. Wilno, 1914.
- Labuda G. *Historia Pomorza*. I(1), Poznań, 1969.
- Labuda G. Zu den Quellen der ‚Preussische Chronik‘ Peters von Dusburg // *Quellen und Studien zur Geschichte des Deutschen Ordens*. 30, 1982, s. 133—164.
- Ładogorski T. *Studia nad zaludnieniem Polki XIV wieku*. Wrocław, 1958.
- Laiou A. E. *Constantinople and the Latins: The foreign policy of Andronicus II 1282—1328*. Cambridge, MA, 1972.
- Lapis B. *Rex utilis. Kryteria oceny władców germańskich we wczesnym średniowieczu (od połowy V do początku VIII wieku)*. Poznań, 1986.
- Laurent V. La chronologie des patriarches de Constantinople de la première moitié du XIe siècle (1294—1350) // *Revue des études byzantines*. 7, 1949, p. 145—155.
- Laurent V. Isidore de Kiev et la metropole de Monembasie // *Revue des Etudes Byzantine*. 17, 1959, p. 150—157.

- Laurent V. Notes de chronologie et d'histoire Byzantine de la fin du XI-Ile siècle // *Revue des études byzantines*. 27, 1969, p. 209—228.
- von Lehe E. Die Schuldbücher von Lübeck, Riga and Hamburg // *Städtewesen und Bürgertum als geschichtliche Kräfte. Gedächtnisschrift Fritz Rörig*, ed. A. von Brandt and W. Koppe. Lübeck, 1953, s. 165—177.
- Lesnikov M. P. Lübeck als Handelsplatz für Osteuropawaren im 14 Jahrhundert // *Hansische studien: Heinrich Sproemberg zum 70 Geburtstag*. Berlin, 1961, s. 273—293.
- Leuschner J. *Deutschland im späten Mittelalter*. 3. Aufl., Göttingen, 1983.
- Leyser K. *Rule and conflict in an early medieval society. Ottonian Saxony*. London, 1979.
- Liden H. T. From pagan sanctuary to Christian church. The excavations of Maere Church in Trøndelag // *Norwegian Archaeological review*. 2, 1969, p. 3—32.
- Liedtke A. Stanowisko papieża Jana XXII wobec koronacji Władysława Łokietka // *Nasza Przyszłość*. 36 (1971), s. 91—107.
- Lietuvos gyventojų prekybiniai ryšiai I—XIII a.*, ed. M. Michelbertas. Vilnius, 1972.
- Lietuvos TSR archeologijos atlasas*. T. 3: *I—XIII a. pilkapynei ir senkapijai*, ed. R. Rimantienė. Vilnius, 1977.
- Little A. G. *Franciscan papers, lists and documents*. Manchester, 1943.
- Ljungberg H. *Tor: Undersökningar i Indoeuropeisk och Nordisk religionshistoria*, Uppsala Universitets Årsskrift. 1947(9).
- Loserth J. Die Chronik des Benesch Krabers von Wetmühl. Beitrag zur Kritik derselben // *Archiv für österreichische Geschichte*. 53, 1875, s. 301—333.
- Łowmiańska M. *Wilno przed najazdem Moskowskim 1655 r.* Wilno, 1929.
- Łowmiański H. *Studia nad początkami społeczeństwa i państwa litewskiego*. 2 t., Vilnius, 1931—1932.
- Łowmiański H. Z zagadnień spornych społeczeństwa litewskiego w wiekach średnich // *PH*. 40, 1950, s. 96—127.
- Łowmiański H. Agresja Zakonu krzyżackiego na Litwie w wiekach XIII—XV // *PH*. 45, 1954, s. 338—371.
- Łowmiański H. Elementy indoeuropejskie w religii Baltów // *Ars Historia. Prace z dziejów powszechnych i Polski (Księga pamiątkowa G. Labudy)*. Poznań, 1976, s. 145—153.
- Łowmiański H. *Studia nad dziejami wielkiego księstwa litewskiego*. Poznań, 1983.
- Łowmiański H. *Religia słowiań i jej upadek w VI—XII*. Warszawa, 1986.
- Łowmiański H. *Prusy—Litwa—Krzyżacy*, ed. M. Kosman. Warszawa, 1989.
- Makk F. *The Árpáds and the Comneni. Political relations between Hungary and Byzantium in the twelfth century*. Budapest, 1989.
- Maleczyński K. W sprawie autentyczności dokumentów Mendoga za lat 1253—1261 // *AW*. XI, 1936, s. 1—56.
- Małowist M. *Wschód a zachód Europy w XIII—XVI wieku*. Warszawa, 1973.
- Maschke E. *Der Peterspfennig in Polen und dem Deutschen Orden*. Leipzig, 1933.
- Matusas J. *Svitrigaila — Lietuvos didysis kunigaikštis*. 2-as leid., Vilnius, 1991.
- Maxime de Sardes. *Le Patriarchat oecuménique das l'église orthodoxe*. Paris, 1975.
- Mažeika R. The role of pagan Lithuania in Roman Catholic and Greek Orthodox religious diplomacy in east-central Europe (1345—1377) (неопубликованная диссертация). Fordham University, New York, 1987; перароблена, Uni-

- versity Microfilms International, Ann Arbor, 1987.
- Mažeika R. Was Grand Prince Algirdas a Greek Orthodox Christian? // *Lituanus*. 33 : 4, 1987, p. 35—55.
- Mažeika R. The Relations of Grant Prince Algirdas with eastern and western Christians // *La Cristianizzazione*, p. 63—84.
- Mažeika R. 'Nenorim, kad jie kovotų prieš mus mūsų pačių ginklais...' — Popiežių bandymai reguliuoti prekybą su Pabaltijo pagonimis // *Lituanistica*. 1990 (4), p. 11—18.
- Mažeika R. Prekyba ir taika mirties zonoje: Prekybinės taikos sutartys tarp kryžiuočių ir lietuvių XIV a. // *LKMA*. Vilnius, 1993, 14, p. 105—118.
- Mažeika R. The context of Pope John XXII's letters to Gediminas (1322—1324) // *Gedimino laikų Lietuva ir jos kaimynai* (не выдана).
- Mažeika R. Of cabbages and knights: Trade and trade treaties with the Infidel on the Northern Frontier, 1200—1390 // *Journal of Medieval History*. 20, № 1, 1994, p. 63—76.
- Mažeika R. and Rowell S. C. Zelatores maximi: Pope John XXII, Archbishop Frederick of Riga and the Baltic Mission, 1305—1340 // *Archivum Historiae Pontificiae*. 31, 1993.
- Melzer F. *Die Ostraumpolitik König Johans von Böhmen*. Jena, 1940.
- Mesterházy K. Bizánci keresztemy nyomok Berettyóújfalú határában // *Archeologiai Értesítő*. 96, 1969, o. 91—98.
- Meyendorff J. Alexis and Roman: A study in Byzantino-Russian relations (1352—1354) // *Byzantino-Slavica*. 28, 1967, p. 278—288.
- Meyendorff J. *Byzantium and the rise of Russia. A study of Byzantino-Russian relations in the fourteenth century*. Cambridge, 1981.
- Michelbertas M. Bizantiška moneta iš Daukšaičių, Klaipėdos raj. // *LAMM-DI*. 18:2, 1978, p. 101—104.
- Mierzyński A. Nuncius cum baculo // *Wisła*. 9 : 2, 1895, s. 361—395.
- Mikucki S. Etudes sur la diplomatie russe la plus ancienne // *Bulletin International de l'Académie polonaise des sciences et des lettres. Classe de philologie — Classe d'histoire et de philosophie, Numéro supplémentaire*. 7, 1953.
- Misiūnas R. J. Algirdo tikėjimas // *LKMA suvažiavimo darbai*. T. 8, Roma, 1974, p. 241—252.
- The modern encyclopedia of Russian and Soviet history*, ed. J. L. Wiecezyński. 53 vols., Gulf Breeze, 1976—.
- Mohlin A. *Kristoffer II av Danmark. Första delen Välmakstiden*. Lund, 1960.
- Moklinės konferencijos «Vilniaus pilys naujausių mokslinių tyrinėjimų šviesoje» tezės (1983 m. gruodžio 20 d.). Vilnius, 1983.
- Mollat G. *The Popes at Avignon*, tr. J. Love, London, 1963.
- Moltke E. *Runerne i Danmark og deres oprindelse*. Copenhagen, 1976.
- Moravcsik G. *Byzantium and the Magyars*. Budapest, 1970.
- Mortensen G. *Beiträge zu Nationalitäten und Siedlungsverhältnissen von Pr. Litauen*. Königsberg, 1927.
- Muchliński A. Zadanie sprawy o Tatarach litewskich przez jednego z tych Tatarów złożone sułtanowi Sulejmanowi w r. 1558 // *Teka Wileńska*. 4, 1858, s. 241—272.
- Muldoon J. The Avignon Papacy and the frontiers of Christendom: the evidence of Vatican Register 62 // *Archivum Historiae Pontificiae*. 17, 1979, p. 125—195.
- Muldoon J. *Popes, lawyers and infidels. The Church and the non-Christian*

- world 1250—1550. Liverpool, 1979.
- Müller L. *Die Taufe Russlands. Die Frühgeschichte des russischen Christentums bis zum Jahre 988*. Munich, 1988.
- Murgurevich E. S. The culture of inhabitants of medieval settlements in Latvia in the Livonian period (the end of the 12th to the 16th century // *Fasciculi Archaeologiae Historicae*. 2, Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź, 1988, s. 57—70.
- Nakaitė L. Auksakalystės Lietuvoje iki XIII a. Klausimu (1. Technika, ornamentika) // *LMADA*. 22, 1966, p. 67—84.
- Napiersky K. E. *Rigas ältere Geschichte*. Riga—Leipzig, 1844.
- Narbutt T. *Dzieje Narodu Litewskiego*. 4, Vilnius, 1838.
- Navickaitė-Kuncienė O. Senosios Rusios importas X—XIII amžių Lietuvoje // *LMADA*. 16, 1964, p. 115—134.
- Navickaitė-Kuncienė O. Seniausios (X—XIII amžių) svorio matų sistemos Lietuvoje klausimu // *LMADA*. 21, 1966, p. 143—159.
- Navickaitė-Kuncienė O. Vakarų Europos importas Lietuvoje IX—XII amžiais // *LMADA*. 22, 1966, p. 85—103.
- Navickas K. Vilniaus gyventojų apavas XIII—XIV a. // *ILKI*. 4, 1964, p. 188—196.
- Neandrus M. *Orbis terrae partium succincta explication*. Leipzig, 1586.
- Nicol D. M. *The last centuries of Byzantium 1261—1453*. London, 1979.
- Niesiecki K. *Herbarz Polski*. VIII, Leipzig, 1841; 2 wyd., Warszawa, 1979.
- Niess U. *Hochmeister Karl von Trier (1311—1324). Stationen einer Karriere im Deutschen Orden. (Quellen und Studien zur Geschichte des Deutschen Ordens XLVII)*. Marburg, 1992.
- Nikžentaitis A. Lietuvos diplomatinė kova su Vokiečių ordinu 1337—1342 m. // *Lietuvos istorijos metraš-tis*. 1986, p. 5—21.
- Nikžentaitis A. 1324 m. Lietuvos paliaubos su Vokiečių ordinu ir jų reikšmė // *LMADA*. 95, 1986(2), p. 61—70.
- Nikžentaitis A. Rašytiniai šaltiniai apie lietuvių pilių sistemą XIII a. Pabaigoje — XIV a. pradžioje // *LMADA*. 96, 1986(3), p. 51—62.
- Nikžentaitis A. Dar kartą apie tai „Kas žuvo prie Bajerburgo?“ // *LMA-DA*. 98, 1987, p. 31—43.
- Nikžentaitis A. Dėl Gedimino laiškų autentiškumo (1. Gedimino laišakai Hanzos miestams) // *LMADA*. 101, 1987(4), p. 92—99.
- Nikžentaitis A. Dėl Gedimino laiškų autentiškumo (2. Gedimino laišakai popiežiumi ir krikščionybės įvedimo Lietuvoje klausimas 1323—1324 m.) // *LMADA*. 103, 1988(2), p. 66—76.
- Nikžentaitis A. Dėl čekų feodalų vaidmens 1329 m. Vokiečių ordino žygyje į Lietuvą // *LMADA*. 104, 1988, p. 52—57.
- Nikžentaitis A. *Gediminas*. Vilnius, 1989.
- Nikžentaitis A. Trapėnų žemė // *Žemaičių praeitis*. 1, 1990, p. 93—99.
- Nikžentaitis A. Lietuvos ir Lenkijos santykiai 1340—1345 m. (Pietvakarių Rusios žemių prijungimo prie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laiko problema) // *Iš Lietuvos istorijos tyrinėjimų*. Vilnius, 1991, p. 31—36.
- Nock A. D. *Conversion: The Old and the New in religion from Alexander the Great to Augustine of Hippo*. Oxford, 1933.
- Nohejlová-Prátová E. A propos de la période du gros pragois // *Nummus et Historia. Pieniądz Europy średniowiecznej*. Warszawa, 1985, p. 237—244.
- de Nolhac P. *Petrarque et l'humanisme*. 2 vol., Paris, 1907.

- Nowacki B. *Czeskie roszczenia do korony w Polsce w latach 1290—1335*. Poznań, 1987.
- Nyberg T. S. Skandinavien und die Christianisierung des südöstlichen Baltikum // *La Cristianizzazione della Lituania, Atti e Documenti*. II, Vatican, 1989, p. 235—261.
- Obolensky D. Byzantium, Kiev and Moscow: A study of ecclesiastical relations // *Dumbarton Oaks Papers*. 11, 1957, p. 23—78.
- Ochmański J. Uwagi o litewskim państwie wczesnofeudalnym // *Roczniki Historyczne*. 27, 1961, s. 143—160.
- Ochmański J. Noms des terres lithuanienes au XIII siècle // *Lingua posnaniensis*, 9, 1962, s. 169—174.
- Ochmański J. Nad Kronika Bychowca // *Studia Zrodloznawcze*. 12, 1967, s. 155—163.
- Ochmański J. Przyczyny opóźnienia Chrystianizacji Litwy // *KH*. 78, 1971, s. 870—871.
- Ochmański J. Krzywy gród wileński. Próba lokalizacji // *ZH*. 36, 1971, s. 57—66.
- Ochmański J. *Historia Litwy*. 2 wyd., Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź, 1982.
- Ochmański J. *Dawna Litwa. Studia Historyczne*. Olsztyn, 1986.
- Offler H. S. Empire and Papacy: the last struggle // *TrRHS*. 5 seria, 6, 1956, s. 21—47.
- Ogizki D. Blutzeugnisse für Christus im Litauen des 14 Jahrhunderts // *Stimme der Orthodoxie*. 8, 1984, s. 39—48.
- Okolski S. *Chioviensium et Czernichoviensium episcoporum sanctae catholicae ecclesiae Romanae ordo et numerus*. Lwów, 1646; перадрук, Kraków, 1853.
- Olsen O. *Hørg Hov og Kirke. Historiske og Arkaeologiske Vikingetidsstudier*. Copenhagen, 1966.
- Olsen O. Vorchristliche Heiligtümer in Nordeuropa // *Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen, Phil-Hist. Klasse*. 74, 1970, s. 259—278.
- The origins of Anglo-Saxon kingdoms*, ed. S. Bassett. Leicester, 1989.
- Pacuski K. Masowsze wobec walk o władze w Polsce na przełomie XIII / XIV w. // *KH*. 85, 1978, s. 585—603.
- Państwo, naród, stany w świadomości wieków średnich. Pamięci Benedykta Zientary*. Warszawa, 1991.
- Paravicini W. Die Preussenreisen des europäischen Adels // *Historische Zeitschrift*. 232, 1981, s. 25—38.
- Paravicini W. Edelleute, Hausen, Brügger, Bürger: Die Finanzierung der westeuropäischen Preussenreisen im 14 Jahrhundert // *Hansische Geschichtsblätter*. 104, 1986, s. 5—20.
- Paravicini W. *Die Preussenreisen des europäischen Adels, 1: Beihefte der Francia XVII/I*. Sigmaringen, 1989.
- Paszkievicz H. Ze studiów nad polityką polską, litewską i krzyżacką Bolesława Jerzego, ostatniego księcia Rusi Halicko-Włodymierskiej // *AW*. 2, 1924, s. 31—67.
- Paszkievicz H. *Polityka ruska Kazimierza Wielkiego*. Warszawa, 1925.
- Paszkievicz H. Z dziejów Podlasia w XIV wieku // *KH*. 42, 1928, s. 229—245.
- Paszkievicz H. *Jagiellonowie a Moskwa I: Litwa a Moskwa w XIII i XIV wieku*. Warszawa, 1933.
- Paszkievicz H. *O genezie i wartości Krewa*. Warszawa, 1938.
- Paszkievicz H. *The origin of Russia*. London, 1954.
- Pavulāns V. *Satiksmes celi Latvijā XIII—XVII gs.* Riga, 1971.
- Perlbach M. Urkunden des Rigischen Capitel — Archivs in der fürstlich Czartoryskischen Bibliothek zu

- Krakau // *Mitteilungen aus dem Gebiete der Geschichte Liv- Est- und Kurlands*. 13, 1886, s. 1—23.
- Petrowicz G. *La Chiesa armena in Polonia. Parte prima 1350—1624*. Rome, 1971.
- von Pflugk-Harttung J. *Der Johanniter und der Deutsche Orden im Kampfe Ludwigs des Bayern mit der Kurie*. Leipzig, 1900.
- Pickhan G. *Gospodin Pskov. Entstehung und Entwicklung eines städtischen Herrschaftszentrums in Altrussland, Forschungen zur osteuropäischen Geschichte*. XLVII, Berlin, 1992.
- Piech Z. Mitra książęca w świetle przekazów ikinograficznych od czasów rozbicia dzielnicowego do końca epoki Jagiellońskiej // *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. 35, 1987, s. 3—48.
- Piekarczyk S. *Studia z dziejów miast polskich w XIII—XIV w.* Warszawa, 1955.
- Pliguzov A. On the title 'Metropolitan of Kiev and all Rus' // *Harvard Ukrainian Studies*. 15 : 3—4, 1991, p. 340—353.
- Plitz E. *Trois sakkoi byzantins: analyse iconographique. Acta universitatis upsaliensis*. N. s. 17, 1976.
- Pollakówna M. *Osadnictwo Warmii w okresie krzyżackim, Prace instytutu Zachodniego*. 17, 1953.
- Poppe A. Words that serve the authority. On the title of 'Grand Prince' in Kievan Rus // *Acta Poloniae Historica*. 60, 1959, p. 159—184.
- Poschmann B. Bistümer und Deutsche Orden in Preussen 1243—1525 // *Zeitschrift für die Geschichte und Altertumskunde Ermlands*. 30, 1962, s. 227—354.
- Powierski J. *Podziały administracyjne Kujaw i ziemi dobrzyńskiej w XIII i XIV wieku*. Warszawa—Poznań, 1974.
- Powierski J. Międzynarodowe tło konfliktu polsko-krzyżackiego przed kampanią wrzesniową 1331 roku // *Balticum*. Toruń, 1992, s. 269—284.
- Prochaska A. W sprawie zajęcia Rusi przez Kazimierza Wielkiego // *KH*. 6, 1892, s. 1—33.
- Prochaska A. Stosunki krzyżaków z Giedyminem i Łokietkiem // *KH*. 10, 1896, s. 1—66.
- Prochaska A. Od Mendoga do Jagiełły // *Litwa i Rus'*. 4(1), 1912.
- Pustejovsky O. *Schlesiens Übergang an die Böhmische Krone*. Bologne—Vienna, 1975.
- Puzyna J. Kim był i jak się naprawdę nazywał Pukuwer, ojciec Gedymina // *AW*. 10, 1935, s. 1—43.
- Puzyna J. Sukcesorowie Trojdena // *AW*. 13, 1938, s. 1—31.
- Puzyna J. Początki państwowości i dynastii litewskiej według najnowszych badań // *Nauka i sztuka*. 6, 1947, s. 152—170.
- Raba J. Evfimij II Erzbischof von Gross-Novgorod und Pskov. Ein Kirchenfürst als Leiter einer weltlichen Republik // *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*. N. s. 25, 1977, s. 161—173.
- Rabikauskas P. La Cristianizzazione della Samogizia // *La Cristianizzazione della Lituania, Atti e Documenti*. II, Vatican, 1989, p. 219—333.
- Radziwiński Z. L. Sprawa odrębnego pochodzenia Chodkiewiczów litewskich i białoruskich (z tablicami genealogicznymi) // *Rocznik polskiego towarzystwa heraldycznego we Lwowie*. 8, 1926—1927, s. 109—132.
- Radziszewska J. *Maciej Strykowski: Historyk-poeta epoki Odrodzenia*. Katowice, 1978.
- Radziszewska J. Przejądki Długosza z 'Litewskiego Latopisu' // *Zeszyty Nauko-*

- we Uniwersytetu Jagiellońskiego: *Prace Historyczne*. 65, 1985, s. 256—268.
- Rajewski Z. A. Pogańscy kapłani-czarodzieje w walce klasowej słowiań we wczesnym średniowieczu // *Wiadomości Archeologiczne*. 39 : 4, 1975, s. 503—509.
- Rajewski Z. A. Koń w wierzeniach u Słowiań wczesnośredniowiecznych // *Wiadomości Archeologiczne*. 39 : 4, 1975, s. 516—521.
- Rebane P. P. The Danish bishops of Tallinn, 1260—1346 // *JBS*. 5, 1974, p. 315—328.
- Rebane P. P. Denmark, the Papacy and the Christianization of Estonia // *Glinizi del Cristianesimo in Livonia-Lettonia*, Vaticano, 1989, p. 171—201.
- Reincke H. Bevölkerungsprobleme der Hansastädte // *Hansische Geschichtsblätter*, 70, 1951, s. 1—33.
- Renouard Y. Comment les papes d'Avignon expédiaient leur courrier // *Revue Historique*. 180, 1937, p. 1—29.
- A republic of nobles. Studies in Polish history to 1864*, ed. J. K. Fedorowicz. Cambridge, 1982.
- Reuter T. Plunder and tribute in the Carolingian Empire // *TrRHS*. 5 ser., 35, 1985, p. 75—94.
- Reynolds S. Medieval origins gentium and the community of the realm // *History*. 68, 1983, p. 375—390.
- Řežabek J. Jiří II, poslední kníže veškevč Malé Rusi // *Časopis Musea Království Českého*. 57, 1883, s. 120—141.
- Richard J. *La Papauté et les missions d'Orient du Moyen Age (XIII—XV siècles)*. Collection de l'Eloce française de Rome. 33, 1977.
- Richard J. Les Papes d'Avignon et l'évangélisation du monde non-latin à la veille du Grand Schisme // *Genèse et débuts du Grand Schisme d'Occident 1362—1394*. Paris, 1980, p. 305—315.
- Ripoche J. P. La Hongrie entre Byzance et Rome: Problème du choix religieux // *Ungarn-Jahrbuch*. 6, 1974—1975, p. 9—23.
- Rituals of royalty. Power and ceremonial in traditional societies*, ed. D. Cannadine and S. Price. Cambridge, 1987.
- Roesdahl E. *Viking Age Denmark*, tr. S. Margeson and K. Williams. London, 1982.
- Roman S. Stanowisko majątkowe wdowy w średniowiecznym prawie polskim // *Czasopismo prawnohistoryczne*. 5, 1953, s. 80—108.
- Roth W. *Die Dominikaner und Franziskaner im Deutsch-Ordensland Preussen bis zum Jahre 1466*. Königsberg, 1918.
- Roux J.-P. Tängri, Essai sur le Ciel-dieu des peuples altaïques // *Revue de l'Histoire des religions*. 149, 1956, p. 49—82, 197—230; 150, 1956, p. 27—54, 173—212.
- Rowell S. C. Lithuania and the West 1337—1341: A question of sources // *JBS*. 20(4), 1989, p. 303—326.
- Rowell S. C. Pagans, peace and the Pope 1322—1324: Lithuania in the centre of European diplomacy // *Archivum Historiae Pontificiae*. 28, 1990, p. 63—98.
- Rowell S. C. A pagan's world: Lithuanian diplomatic procedure 1200—1385 // *Journal of Medieval History*. 18, 1992, p. 145—160.
- Rowell S. C. Between Lithuania and Rus': Dovmont-Timofey of Pskov, his life and cult // *OSP*. N. s. 25, 1992, p. 1—33.
- Rowell S. C. Of men and monsters. Sources for the history of Lithuania in the time of Gediminas (c. 1315—1342) // *JBS*. XXIV : 1, 1993, p. 73—112.

- Rowell S. C. Gediminid dynastic diplomacy in Žemaitija 1350—1430 // *Žemaičių praeitis*. 3, 1993.
- Rowell S. C. The Letters of Gediminas: *Gemachte Lüge?* Notes on a controversy // *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*. 41 : 3, 1993.
- Rowell S. C. Swords for sale? An aspect of Lithuanian diplomacy 1326—1342 // *Gedimino laikų Lietuva ir jos kaimynai* (не выдана).
- Rowell S. C. Pious princesses or the daughters of Belial: pagan Lithuanian dynastic diplomacy 1279—1423 // *Medieval Prosopography*. 15 : 1, 1994.
- Runciman S. *A history of the First Bulgarian Empire*. London, 1930.
- Sadauskaitė I. Dėl mirusiųjų deginimo papročio // *ILKI*. 3, 1961, p. 125—131.
- Samsonowicz H. Przemiany strefy bałtyckiej w XIII—XVI w. // *Roczniki dziejów społecznych i gospodarczych*. 37, 1976, s. 47—61.
- Sarnicius S. *Annales sive de origine et rebus gestis Polonorum et Lituanorum, Libri octo*. Kraków, 1587.
- Schmidt R. *Die Deutschordenskommen den Trier und Beckingen 1242—1794*. Marburg, 1979.
- Schmutz R. A. Medieval papal representatives: legates, nuncios and judges-delegate // *Studia Gratiana*. 15, 1972, p. 441—453.
- Scholz K. *Beiträge zur Personengeschichte des Deutschen Ordens in der erste Hälfte des 14 Jahrhunderts. Untersuchungen zur Herkunft livländischer und preussischer Deutschordensbrüder*. Munster, 1969.
- Schreiner P. *Die Byzantischen Kleinchroniken, 1: Einleitung und Text*. Vienna, 1975.
- Sedov V. V. Pagan sanctuaries and idols of the Eastern Slavs // *Slavica Gandensia*. 7—8, 1980—1981, p. 69—85.
- Semkowicz W. O litewskich rodach bojar-skich zbratanych ze szlachtą polską w Horodle r. 1413 // *Rocznik polskiego towarzystwa heraldycznego we Lwowie*. 5, 1920, s. 39—57; 6, 1921—1923, s. 116—128; 7, 1924—1925, s. 210—220; 8, 1926—1927, s. 133—143; 9, 1928—1929, s. 251—260. Перадрук — *Lituanoslavica Posnaniensia Studia Historica*. 3, 1989, s. 7—139.
- Semkowicz W. Tradycja o kniazioskim pochodzeniu Radziwiłłów w świetle krytyki historycznej // *KH*. 34, 1920, s. 88—108.
- Semkowicz W. Hanul, namiestnik wileński (1382—1387) i jego ród // *AW*. VII, 1930, s. 1—20.
- Senga T. Béla királyfi Bolgár, halicsi és osztrák Hadjárataihoz // *Századok*. 122, 1988, o. 36—51.
- Ševchenko I. Nicolas Cabasilas' 'anti-zealot' discourse: A reinterpretation // *Dumbarton Oaks Papers*. 11, 1957, p. 81—171.
- Shaw S. J. *History of the Ottoman Empire and modern Turkey, I: Empire of the Gazis: the rise and decline of the Ottoman Empire, 1280—1808*. Cambridge, 1976.
- Sielecki F. Kronikarze polscy w latopisarstwie i dawnej historiografii ruskiej // *Slavia Orientalis*. 14, 1965, p. 143—178.
- Sinor D. *History of Hungary*. London, 1959.
- Skardžius P. *Die slawischen Lehnwörter im Altlitauischen*. Kaunas, 1931.
- Skibniewski M. Stefan II biskup Lubuski 1316—1345 // *Przegląd Powszechny*. 1914, s. 3—24.
- Skyum-Nielsen N. Estonia under Danish Rule // *Danish medieval history. New currents*, ed. N. Skyum-Nielsen i N. Lund. København, 1981, p. 112—135.

- Šležas P. Ar Gediminaičiai kilę iš Žemaičių? // *Atheumum*. 6, 1935, p. 1—12.
- Sliwiński B. Kształtowanie się własności rycerskiej w północnej części ziemi dobrzyńskiej w XIII i XIV w. // *ZH*. 50, 1985(4), s. 5—24.
- Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, nakł. F. Sulimierskiego i Władysława Walewskiego. 15 t., Warszawa, 1880—1902; перадрук y 1975—1977.
- Smith J., Urban W. L. Peter von Suchenwirt // *Lituanus*. 31(2), 1985, p. 5—26.
- Social approaches to Viking Studies*, ed. R. Samson. Glasgow, 1991.
- Soulis G. C. *The Serbs and Byzantium during the reign of Tsar Stephen Dušan (1331—1355) and his successors*. Washington, 1984.
- Spěváček J. *Král diplomat / Jan Lucemburský 1296—1346*. Praha, 1982.
- Spliet H. *Eine Quellenkritische Übersicht zu den Gediminbriefen in Erwiderung auf Kurt Fortstreuters Forschungsergebnisse*. Sinsheim, 1959.
- Spuler B. *Die Goldene Horde. Die Mongolen in Russland*. 2 ed., Wiesbaden, 1965.
- Staich W. *Chrzczyciele Litwy: udział polskich Franciszkanów w nawracaniu ludu litewskiego. Pamiątka rekoncepcji i otwarcia kościoła OO. Franciszkanów w Wilnie 1864—1934*. Wilno, 1935.
- Staniewicz W. Dzieje agrarne na ziemiach litewskich // *AW*. 2, 1924, s. 103—121.
- Stankus J. Geležies dirbinių gamyba ir kalvystės lygis Lietuvoje XIV—XVI amžiais // *LMADA*. 52, 1975, p. 51—63.
- Stasiw M. *Metropolia Haliciensis — eius historia et iuridica forma*. Rome, 1960.
- Stebelski I. *Dwa wielkie światła na horyzontie połockim z cieniów zakonnych powstające, czyli Żywoty SS Panien y matek Eufrozyny y Prascewi*. I, Wilno, 1781.
- Steinsland G. Kvinner og kult in Vikingtid // *Kvinnearbeid i Norden fra vikingtiden til reformasjonen*, ed. Andersen, Randi et al. Bergen, 1985, s. 31—42.
- Stein-Wilkeshuis M. Laws in medieval Iceland // *Journal of Medieval History*. 12 : 1, 1986, p. 37—53.
- Stopka K. Kościół ormiański na Rusi w wiekach średnich // *Nasza Przyszłość*. 62, 1984, s. 27—95.
- Stopka K. Misja wewnętrzna na Litwie w czasach Mendoga a zagadnienie autorstwa 'Descriptiones Terrarum' // *Nasza Przyszłość*. 68, 1987, s. 247—262.
- Stopka K. Próby Chrystianizacji Litwy w latach 1248—1263 // *Analecta Cracoviensia*. 19, 1987, s. 1—65.
- Straub V. *Entstehung und Entwicklung des frühneuhochdeutschen Prosa-romans, Amsterdamer Publikationen zur Sprache und Literatur*. XVI, 1974.
- Sturms E. Baltische Alkhügel // *Conventus primus historicorum Balticorum*. Riga, 1938, s. 116—132 i in. 23.
- Suchocki J. Formowanie się i skład narodu politycznego w Wielkim Księstwie Litewskim późnego średniowiecza // *ZH*. 48 (1—2), 1983, s. 31—76.
- Suchocki J. Geneza litewskiej legendy etnogenetycznej // *ZH*. 52, 1987, s. 27—66.
- Suchodolska E. *Kancelarie na Mazowszu w latach 1248—1348. Ośrodki zarządzania i kultury*. Warszawa, 1977.
- Suchodolska E. *Regesty dokumentów mazowieckich z lat 1248—1345*. Warszawa—Łódź, 1980.

- Sullivan J. The manuscripts and date of Marsiglio of Padua's 'Defensor Pacis' // *English Historical Review*. 20, 1905, p. 293—307.
- Svátek J. *Organisace reholních institucí v českých zemích a péče o jejich archivy*. Prague, 1966.
- Szacherska S. M. The political role of the Danish monasteries in Pomerania 1171—1223 // *Mediaeval Scandinavia*. 10, 1976, p. 122—155.
- Szeftel M. The title of the Muscovite monarch up to the end of the seventeenth century // *Canadian-American Slavic Studies*. 13 : 1—2, 1979, p. 59—81.
- Szymczak J. Genealogia Przemysłodów z przełomu XIII i XIV wieku spokrewnionych z Piastami // *Acta Universitatis Nicolai Copernici. Historia*. 8, 1973, s. 39—54.
- Tautavičius A. Iš XIV a. Vilniaus gyventojų buities // *ILKI*. 1, 1958, p. 94—103.
- Tautavičius A. Archeologiniai kasinėjimai Vilniaus žemutinės pilies teritorijoje 1960 a. // *LMADA*. 11, 1961, p. 103—124.
- Tautavičius A. Vilniaus žemutinės pilies mediniai pastatai XIII—XIV amžiais // *ILKI*. 4, 1964, p. 171—187.
- Tautavičius A. Papildomi duomenys apie naujus sidabro lydinį ir XIV a. II pusės — XV a. pradžios Lietuvos monetų radinius Lietuvos TSR teritorijoje // *LMADA*. 28, 1965, p. 67—84.
- Tobacco G. *La casa di Francia nell'azione politica di papa Giovanni XXII*. Rome, 1953.
- Trajdos T. M. *Kościół katolicki na ziemiach ruskich Korony i Litwy za panowanie Władysława II Jagiełły (1386—1434)*. 1, Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź, 1983.
- Trajdos T. M. Metropolicy kijowscy Cyprjan i Grzegorz Camblak (Bulgarszy duchowni prawosławni) a problemy cerkwi prawosławnej w państwie polsko-litewskim u schyłku XIV i w pierwszej ćwierci XV w. // *Balkanica Posnaniensia*. 2, 1985, s. 211—234.
- Tymieniecki K. The Reunion of the Kingdom, 1295—1333 // *The Cambridge History of Poland: From the origins to Sobieski (to 1696)*, ed. W. F. Reddaway, J. H. Penson, O. Halecki and R. Dyboski. Cambridge, 1950, p. 108—124.
- Tyszkiewicz J. *Tatarzy na Litwie i w Polsce. Studia z dziejów XIII—XVIII w.* Warszawa, 1989.
- Ulanowski B. O dacie przywileju Bolesława Mazowieckiego rzekomo z r. 1278 wydanego dla klasztoru w Jeżowie // *RAU*. Ser. 1, 17, 1884, s. 64—91.
- Ullmann W. The medieval papal court as an international tribunal // *Virginia Journal of International Law*. 11, 1971, p. 356—371.
- Ullmann W. *The Papacy and political ideas in the Middle Ages*. London, 1976.
- Urban W. L. The military occupation of Semigallia in the thirteenth century // *Baltic History*, ed. A. Ziedonis, W. L. Winter, M. Valgemäe. Columbus, Ohio, 1974, p. 21—34.
- Urban W. L. The correct translation of 'Ruce' // *JBS*. 13(1), 1982, p. 12—18.
- Urban W. L. Roger Baecon and the Teutonic Knights // *JBS*. 19, 1988, p. 363—370.
- Urbanavičius V. Laidosena Lietuvoje XIV—XVII amžiais // *LMADA*. 22, 1966/3, p. 105—119.
- Urbanavičius V. XIV—XVII amžių monetos Lietuvos kapinyuose // *LMADA*. 24, 1967(2), p. 61—74.
- Urbanavičius V. Senųjų tikėjimų reliktaai Lietuvoje XV—XVII amžiais (1. Pa-

- goniškujų laidojimo papročių nykimas Rytų Lietuvoje) // *LMADA*. 48, 1974(3), p. 77—91.
- (3. Laidojimo papročiai Uliūnuose XVI—XVII amž.) // *LMADA*. 50, 1975/1, p. 51—62.
- (4. Pagoniškos šcentvietės XVI—XVII amž.) // *LMADA*. 60, 1977(3), p. 79—89.
- Vaičiulaitis A. Vidurinių amžių poetas Machaut Lietuvoje // *LKMA leidinys*, 3, 1939, Rome, 1972, p. 315—319.
- Van D'Elden S. C. *Peter Suchenvirt and heraldic poetry, Wiener Arbeiten zur Germanischen Altertumskunde und Philologie*. 9, Vienna, 1976.
- Varakauskas R. Lietuvos valstybės pergalių prieš Livonijos ordiną XIII a. pabaigoje — XIV a. pradžioje klausimu // *LAMMDI*. 7, 1965, p. 129—139.
- Varakauskas R. Lietuvos ir Livonijos santykiai Gedimino valdymo laikotarpiu // *LAMMDI*. 2, 1970, p. 179—197.
- Varakauskas R. Lietuvos ir Livonijos prekybiniai santykiai XIII—XIV a. pirmojoje pusėje // *LAMMDI*. 12(2), 1972, p. 127—142.
- Varakauskas R. *Lietuvos ir Livonijos santykiai XIII—XVI a.* Vilnius, 1982.
- Vēlius N. *The world outlook of the Ancient Balts*. Vilnius, 1989.
- Vestergaard E. A note on Viking Age inaugurations // *Coronations. Medieval and early modern monarchic ritual*, ed. J. M. Bak. Berkeley—Los Angeles—Oxford, 1990, p. 119—124.
- Vladimirovas L. Kokia kalba buvo kalbama ir rašoma Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje XIV—XVII a.? // *LAMMDI*. 22, 1982, p. 103—118.
- Vodoff W. La titulature princière en Russie du Xie au début du XVIIe siècle // *Jahrbücher für Geschichte Osteuropas*. 35, 1987, s. 1—35.
- Volkaitė-Kulikauskienė R. Nauji duomenys apie žemdirbystę ir gyvulinkistę Rytų Lietuvoje // *LMADA*. 48, 1974, p. 51—65.
- Vööbus A. *Studies in the History of the Estonian People, I, Papers of the Estonian Theological Society in Exile*. 18, 1969.
- Walachowicz J. *Geneza i ustrój polityczny Nowej Marchii do początku XIV wieku, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół nauk — Wydział Historii i nauk społecznych. Prace komisji historycznej*. 31, 1980.
- Wallace-Hadrill J. M. *The long-haired kings*. London, 1962.
- Wallace-Hadrill J. M. *Early Germanic kingship in England and on the continent*. Oxford, 1971.
- Walter C. *Art and ritual of the Byzantine Church*. London, 1982.
- Wasilewski T. Prawosławne imiona Jagiełły i Witolda // *Analecta Cracoviensia*. 19, 1987, s. 105—116.
- Wasilewski T. Trzy małżeństwa wielkiego księcia Litwy Olgierda. Przyczynek do genealogii Giedyminowiczów // *Kultura średniowieczna i staropolska. Studia ofiarowane Aleksandrowi Gieysztorowi w pięćdziesiątecielecie pracy naukowej*. Warszawa, 1991, s. 673—682.
- Wasilewski T. Daty urodzin Jagiełły i Witolda // *Przegląd Wschodni*. 1(1), 1991, s. 15—34.
- Wdowiszewski Z. *Genealogia Jagiellonów*. Warszawa, 1968.
- Webb M. C. The flag follows trade: An essay on the necessary interaction of military and commercial factors in state formation // *Ancient Civilisation and Trade*, ed. J. A. Sabloff and C. C. Lamberg-Karlovsky. Albuquerque, 1975, p. 155—209.

- Weise E. Der Heidenkampf des Deutschen Ordens // *ZfO*. 12, 1963, s. 420—473, 622—672.
- Wenskus R. Der Deutsche Orden und die nichtdeutsche Bevölkerung des Preussenlandes // *Studien zum Deutschtum im Osten*. 8, 1971, s. 86—106.
- Wiesiołowski J. *Kolekcje historyczne w Polsce średniowiecznej XIV—XV wieku*. Wrocław—Warszawa—Kraków, 1967.
- Winowski L. *Innowierscy w poglądach uczonych Zachodniego Chrześcijaństwa XIII—XIV wieku*. *Prace Wrocławskiego Towarzystwa naukowego*. Ser. A, 236, 1985.
- Włodarski B. Wołyń pod rządami Rurkowiczów i Bolesława Jerzego Trojdenowicza // *Rocznik Wołyński*. 3, 1934, s. 105—148.
- Włodarski B. *Polska i Ruś 1194—1340*. Warszawa, 1966.
- Wojtkowiak Z. Chrystianizacja Litwy w historiografii polskiej ostatniego czterdziestolecia // *Chrystianizacja Litwy*, ed. J. Kłoczowski. Kraków, 1987, s. 321—339.
- Wolff E. *Ród Gedymina. Dodatki i poprawki do dzieł Hr. K. Stadnickiego „Synowie Gedymina, Olgierd i Kiejstut” i „Bracia Władysława-Jagiełły”*. Kraków, 1886.
- Wolter E. *Mythologische Skizzen* // *Archiv für slavische Philologie*. 9, 1887, s. 635—642.
- Wolter E. *Perkunastempel und litauische Opfer oder Deivensteine* // *Mitteilungen der litauischen literarischen Gesellschaft*. 4(22), 1897, s. 393—395.
- Wood I. N. Kings, kingdoms and consent // *Early Medieval Kingship*, ed. P. H. Sawyer and I. N. Wood. Leeds, 1977, p. 6—29.
- Wood I. N. Christian and pagan in ninth-century Scandinavia // *The Christianization of Scandinavia*, ed. B. Sawyer, P. Sawyer and I. Wood. Alingsås, 1987, p. 36—67.
- Wos J. W. Prolegomeni allo studio di Paulus Wladimiri di Brudzen, canonista polacco // *Rivista di Letteratura e di Storia ecclesiastica*. 1973, 1, p. 3—24.
- Wunder H. Siedlung und Bevölkerung im Ordensstaat, Herzogtum und Königreich Preussen 13—18 Jahrhundert // *Studien zum Deutschtum im Osten*. 19(2), 1987, s. 67—98.
- Wyrozumski J. *Kazimierz Wielki*, 2 wyd. Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź, 1986.
- Wyrozumski J. Próba chrystianizacji Litwy w czasach Giedymina // *Analecta Cracoviensia*. 19, 1987, s. 69—90.
- Zachara-Wawrzyńczyk M. Geneza legendy o Rzymskim pochodzeniu Litwinów // *Zeszyty Historyczne Uniwersytetu Warszawskiego*. 3, 1963, s. 5—35.
- Zachová J. *Die Chronik des Franz von Prag — Inhaliliche und stilistische Analyse, Acta Universitatis Carolinae, Philologica Monographia*. 53, 1974.
- Zajączkowski S. Przymierze polsko-litewskie 1325 r. // *KH*. 40, 1926, s. 567—617.
- Zajączkowski S. Przyczynki do hipotezy o pochodzeniu dynastji Gedymina ze Żmudzi // *AW*. 3(13), 1927, s. 392—416.
- Zakony Franciszkańskie w Polsce średniowiecznej*, I: *Franciszkanie na ziemiach polskich*, ed. J. Kłoczowski. Lublin, 1983.
- Zakrzewska-Dubasowa M. *Historia Armenii*. Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk, 1977.
- Zakrzewska-Dubasowa M. *Ormianie w dawnej Polsce*. Lublin, 1982.
- Zakrzewski S. Wpływ sprawy ruskiej na państwo polskie w XIV w. // *PH*. 23, 1921—1922, s. 86—121.

- Zientara B. Melioratio terrae: the thirteenth-century breakthrough in Polish history // *A republic of nobles. Studies in Polish history to 1864*, ed. J. K. Fedorowicz. Cambridge, 1982, p. 28—48.
- Zientara B. Les grandes migrations des XIII—XIV siècles en Europe du Centre-Est // *Studia Historiae Oeconomicae*. 18, 1983, p. 3—30.
- Znosko A. *Mały słownik wyrazów starocerkiewno-słowiańskich i terminologii cerkiewno-teologicznej*. Warszawa, 1983.
- Žulkus V. Birutės kalnas ir gyvenvietė Palangoje // *Lietuvos istorijos metraštis*. 1985, p. 21—35.
- Агапкина Т. А., Топорков А. Л. Материалы по славянскому язычеству (древнерусские свидетельства о почитании деревьев) // *Литература Древней Руси. Источниковедение*. Ленинград, 1988, с. 224—235.
- Алексеев Л. В. Смоленская земля в IX—XIII вв. *Очерки истории Смоленщины и Восточной Белоруссии*. М., 1980.
- Алешковский М. Х. Новгородский детинец 1044—1439 гг. (по материалам новых исследований) // *Архитектурное наследство*, 14, 1962, с. 3—26.
- Андрияшов А. М. *Очерки истории Волынской земли до конца XIV столетия*. Киев, 1887.
- Антонова В. И., Мнева Н. Е. *Каталог древнерусской живописи. Опыт историко-художественной классификации*. Т. 2, Москва, 1963.
- Антонович В. Б. *Монографии по истории Западной и Юго-Западной России*. 1, Киев, 1885.
- Антонович В. Б., Илювайский Д. *История Великого Княжества Литовского*. Тернополь, 1887.
- Апанович Е. М. *Рукописная светская книга XVIII в. на Украине. Исторические сборники*. Киев, 1983.
- Балтрамайгис С. *Сборник географических материалов для географии, истории, истории права, статистики и этнографии Литвы с приложением списка литовских и древнепрусских книг с 1553 по 1891 г.* Санкт-Петербург, 1904.
- Багура Р. Оборона правобережья Нижнего Немана против агрессии Тевтонского Ордена (XIII — начало XIV в.) // *Древнейшие государства на территории СССР*, 1985, с. 184—193.
- Бектинеев Ш. И. Пражский грош в денежном обращении Великого Княжества Литовского (XIV в.) // *Древности Литвы и Белоруссии*. Вильнюс, 1988, с. 130—134.
- Белецкий В. Д. Печать посадников псковских // *Сообщения Государственного Эрмитажа*. Вып. 38, 1974, с. 28—30.
- Белецкий В. Д. Довмонтов город // *Древний Псков. История, искусство, археология. Новые исследования*. Москва, 1988, с. 99—112.
- Белецкий С. В. Печати «князя Олександра» // *Советская археология*. 1985, № 1, с. 231—240.
- Белямук М. *Вытокі беларускіх пачаткаў*. Кліўленд (Агаё), 1986.
- Бережков М. Древнерусская торговля с Ригой // *ЖМНП*. № 189, 1877, с. 330—357.
- Берта Т. М. *Монеты в археологических памятниках Латвии IX—XII вв.* Рига, 1988.
- Борзаковский В. С. *История Тверского княжества*. Санкт-Петербург, 1876; 2-е изд.: Гага, 1969.
- Болеслав-Юрий II князь всей Малой Руси. *Сборник материалов и исследований*. Санкт-Петербург, 1907.

- Большакова С. А. Папские послания Галицкому князю как исторический источник // *Древнейшие государства на территории СССР*. 1976, с. 122—129.
- Борисов Н. С. *Русская церковь в политической борьбе XIV—XV веков*. Москва, 1986.
- Борисов Н. С. *Церковные деятели средневековой Руси XIII — XVII вв.* Москва, 1988.
- Боровский П. Историческая монография города Гродны // *Вестник Западной России*. Т. 3, № 7, отд. 2, с. 28—43.
- Брянцев П. Д. *История Литовского государства с древнейших времен*. Вильно, 1889.
- Будилович А. Перечневая опись недвижимым имениям западно-русской церкви за X—XIX вв. // *Холмско-Варшавский епархиальный вестник*, № 2, 1889.
- Будовниц И. У. Отражение политической борьбы Москвы и Твери в тверском и московском летописании XIV века // *ТОДРЛ*. Т. 12, 1956, с. 79—104.
- Будрейка Е. *Вильнюсский замок*. Вильнюс, 1980.
- Бурмов А. *История на България през времето на Шишмановци (1323—1396)* // *Избрани произведения*. Т. 1, София, 1968.
- Бычкова М. Е. Обзор родословных книг XVI—XVII вв. // *АЕ*. 1966, с. 254—275.
- Бычкова М. Е. Отдельные моменты истории Литвы в интерпретации русских генеалогических источников XVI в. // *Польша и Русь: Черты общности и своеобразия в историческом развитии Руси и Польши XII—XIV вв.*, ред. Б. А. Рыбаков. Москва, 1974, с. 365—372.
- Васенко П. Г. Книга Степенная царского родословия и ее значение в древнерусской исторической письменности // *Записки историко-филологического факультета императорского Санкт-Петербургского университета*. Ч. 73, 1904.
- Васильевский В. Г. Обращение Гедимины в католичество // *ЖМНП*. № 2, 1872, с. 65—196.
- Васильевский В. Г. Записки о поставлении русских епископов // *ЖМНП*. № 2, 1888, с. 445—463.
- Веселовский С. Б. *Феодальное земледелие в северо-восточной Руси*. I, Москва—Ленинград, 1947.
- Волкайте-Куликаускаене Р. Успехи археологической науки в Литовской ССР // *Советская археология*. 1967(3), с. 91—105.
- Воронин Н. Н. Тверское зодчество XIII—XIV вв. // *Известия АН. Серия истории и философии*. № 5, 1945, с. 373—386.
- Воронин Н. Н. Андрей Боголюбский и Лука Хризовберг (Из истории русско-византийских отношений XII в.) // *Византийский временник*. Т. 21, 1962, с. 29—50.
- Восточная Европа в древности и средневековье. Сборник статей*, под ред. Л. В. Черепнина. Москва, 1978.
- Высоцкий С. А. *Древнерусские надписи Софии киевской XI—XIV вв.* Киев, 1966.
- Гедимин В. Н. *Прошлое города Пскова в его исторических памятниках: путеводитель по древностям г. Пскова и его окрестностям*. 2-е изд., Псков, 1903.
- Генсьорский А. I. *Галицко-Волинский летопис. Процес складання, редакції і редактори*. Київ, 1958.

- Голдберг А. Л. К истории рассказа о потомках Августа и дарах Мономаха // *ТОДРЛ*. Т. 30, 1976.
- Голубинский Е. Е. Митрополит всея России св. Петр // *Богословский Вестник*. № 2, январь 1893, с. 18—67.
- Голубинский Е. Е. *Краткий очерк истории православных церквей Болгарской, Сербской и Румынской или Молдо-Валахской*. Москва, 1871.
- Голубинский Е. Е. *История русской церкви*. Т. 2, Москва, 1900.
- Голубович Е. и В. Кривой город — Вильно // *КСИИМК*. Вып. 11, 1945, с. 114—125.
- Голубовский П. В. *История Смоленской земли до начала XV ст.* Киев, 1895.
- Грицак П. *Галицько-Волинська держава*. Нью-Йорк, 1958.
- Гудавичюс Э. По поводу так называемой «диархии» в Великом Княжестве Литовском // *Feodālisms Baltijas reģionā. Zinātisko Rakstu krājums*. Rīga, 1985, с. 35—44.
- Гуревич Ф. Д. *Древности Белорусского Поманья*. Москва—Ленинград, 1962.
- Гуревич Ф. Д. Детинец и окольный город древнерусского Новогрудка в свете археологических работ 1956—1977 // *Советская археология*. 1980(4), с. 87—101.
- Гуревич Ф. Д. Западная Русь и Византия XII—XIII вв. // *Советская археология*. 1988(3), с. 130—144.
- Грушевский М. *Исторія України-Руси*. 10 т., Нью-Йорк, 1954—1958.
- Данилевич В. Е. *Очерки истории Подолецкой земли*. Киев, 1896.
- Дашкевич Н. *Заметки по истории литовско-русского государства*. Киев, 1885.
- Дергачева И. В. К литературной истории древнерусского синодика XV—XVII вв. // *Литература Древней Руси. Источниковедение*. Ленинград, 1988, с. 63—73.
- Дмитриева Р. П. О некоторых источниках «Послания» Спиридона-Саввы // *ТОДРЛ*. Т. 13, 1959, с. 440—445.
- Добрянский Ф. *Старая и новая Вильна*. 3-е изд., Вильнюс, 1904.
- Древняя российская вивлиофика*. Ч. XIV, Москва, 1790; перадрук у Гаазе, 1970.
- Древнерусские княжества X—XIII вв.*, ред. Л. Г. Бескровный и др. Москва, 1975.
- Древнерусское наследие и исторические судьбы восточного славянства*, ред. В. Т. Пашуто, Б. Н. Флоря и А. Л. Хорошкевич. Москва, 1982.
- Древности Белоруссии и Литвы*, ред. Л. Д. Поболь и А. З. Таутавичюс. Минск, 1982.
- Древности Литвы и Белоруссии*, ред. Л. Д. Поболь и А. З. Таутавичюс. Вильнюс, 1988.
- Древности славян и Руси*, ред. Б. А. Тимошук. Москва, 1988.
- Жидков Г. В. *Московская живопись середины XIV века*. Москва, 1928.
- Забела Г. Позднесредневековый могильник Бячай // *АО*. 1985, с. 480.
- Зимин А. А. Античные моменты в русской публицистике конца XV века // *Феодальная Россия во всемирно-историческом процессе. Сборник статей, посвящ. Льву Владимировичу Черепнину*. Москва, 1972, с. 128—138.
- Зимин А. А. *Холопы на Руси (с древнейших времен до конца XV в.)*. Москва, 1973.
- Зимин А. А. *Россия на рубеже XV—XVI столетий*. Москва, 1982.
- Зимин А. А. *Формирование боярской аристократии в России во вто-*

- рой половине XV — первой трети XVI в. Москва, 1988.
- Зинквичюс З. К истории литовской христианской терминологии восточнославянского происхождения // *Балто-славянские исследования*. 1980, с. 131—139.
- Зотов Р. В. *О черниговских князьях по Любецкому синодику и о Черниговском княжестве в татарское время*. Санкт-Петербург, 1892.
- Ивакин Г. Ю. *Киев в XIII—XV веках*. Киев, 1982.
- Иловайский Д. И. *История Рязанского княжества*. Москва, 1858.
- История Литовской ССР (с древнейших времен до наших дней)*. Вильнюс, 1978.
- Історія міст і сіл Української РСР в двадцяти шести томах: Житомирська область*. Київ, 1973.
- Исторические разговоры о древностях Великого Новгорода*. Москва, 1808.
- Исторические традиции духовной культуры СССР и современность: Сборник научных трудов*, ред. В. Н. Русановский и др. Киев, 1987.
- Историческое описание находящихся в России епархий, монастырей и церквей, с показанием: начала и построения оных; крестных ходов; храмовых праздников в Санкт-Петербурге и Москве; пасхалии на 50 лет; торжественных дней и достопамятнейших в России происшествий хронологическим порядком*. 2-е изд., Санкт-Петербург, 1825.
- Казакова Н. А. Новгородско-немецкие договоры или Ливонские акты? // *Новгородский исторический сборник*. Вып. 3(13), 1989, с. 63—67.
- Казакова Н. А., Лурье Я. С. *Антифеодалные еретические движения на Руси XIV — начала XVI в.* Москва—Ленинград, 1955.
- Карамзин Н. М. *История государства Российского*. Кн. 1, т. 4, Санкт-Петербург, 1842; Москва, 1988.
- Карпов Г. Ф. *Очерки из истории российской церковной иерархии* // *ЧОИДР*. 1864(3).
- Кашпровский Е. И. *Учреждение Смоленской епископии*. Киев, 1896.
- Каштанов С. М. *Финансы средневековой Руси*. Москва, 1988.
- Кирпичников А. Н. *Древнерусское оружие*. Т. 1, Ленинград, 1984.
- Кирпичников А. Н. *Каменные крепости Новгородской земли*. Ленинград, 1984.
- Клепацкий П. Г. *Очерки по истории Киевской земли. I: Литовский период*. Одесса, 1912.
- Клибанов А. И. К истории русской реформационной мысли: тверская «распря о рае» в середине XIV в. // *Вопросы истории религии и атеизма*. Вып. 5, 1958, с. 233—263.
- Клосс Б. М. *Никоновский свод и русские летописи XVI—XVII веков*. Москва, 1980.
- Колотилова С. И. К вопросу о положении Пскова в составе Новгородской феодальной республики // *История СССР*. 1975, № 2, с. 145—152.
- Кочетков И. А. Иконописец как иллюстратор жития // *ТОДРЛ*. Т. 36, 1981, с. 329—347.
- Коялович М. О. *Чтения по истории западной России*. Москва, 1864.
- Крип'якевич И. П. *Галицько-Волинське князівство*. Київ, 1984.
- Куза А. В., Соловьева Г. Ф. Языческое святилище в земле радимичей // *Советская археология*. 1972(1), с. 146—153.

- Кузьмин А. Г. *Рязанское летописание*. Москва, 1965.
- Кучкин В. А. Источники «Написания» монаха Акиндина // *АЕ*. 1962, с. 60—68.
- Кучкин В. А. Сказание о смерти митрополита Петра // *ТОДРЛ*. Т. 18, 1962, с. 59—79.
- Кучкин В. А. *Повести о Михаиле Тверском: Историко-текстологическое исследование*. Москва, 1974.
- Лабутина И. К. *Историческая топография Пскова в XIV—XV веках*. Москва, 1985.
- Лаптева Л. П. *Письменные источники по истории Чехии периода феодализма (до 1848 года)*. Москва, 1985.
- Левицкий О. Луцкая старина // *Чтения в историческом обществе Нестора летописца*. Кн. 5, 1891, с. 54—90.
- Лихачев Д. С. *Материалы для истории византийской и русской сфрагистики*. Вып. 1, Ленинград, 1928.
- Лихачев Д. С. Общие принципы реконструкции литературно-художественных текстов // *Текстология славянских литератур: Сборник статей*, ред. Д. С. Лихачев. Ленинград, 1973, с. 131—137.
- Лихачев Н. П. *Разрядные дьяки XVI века: Опыт исторического исследования*. Санкт-Петербург, 1888.
- Лурье Я. С. [Рецензия] // *Известия Академии Наук СССР, Отделение литературы и языка*. Вып. 15, 1956, с. 171—177. — Рец. на кн.: Дмитриева Р. П. Сказание о князьях Владимирских. Москва—Ленинград, 1955.
- Лурье Я. С. *Идеологическая борьба в русской публицистике конца XV — начала XVI века*. Москва—Ленинград, 1960.
- Лурье Я. С. *Общерусские летописи XIV—XV вв.* Ленинград, 1976.
- Лухтан А. Б., Ушинкас В. А. К вопросу о столице Литвы до 1323 г. // *Труды V Международного конгресса славянской археологии*; Киев, 18—25 сентября 1985, Вып. 36, Секция V: *Города, их культурные и торговые связи*. Москва, 1987, с. 5—13.
- Лухтан А. Б., Ушинкас В. А. Раннее средневековье и эпоха феодализма. К проблеме становления Литовской земли в свете археологических данных // *Древности Литвы и Белоруссии*, ред. Л. Д. Поболь и А. З. Таутавичюс. Вильнюс, 1988, с. 89—104.
- Любавский М. К. *Областное деление и местное управление Литовско-Русского государства ко времени издания Первого Литовского Статута*. Москва, 1893.
- Макарий. *История русской церкви*. 3 т., 3-е изд., Санкт-Петербург, 1886—1891; Гаага—Вадуц, 1969.
- Марченко М. І. *Українська історіографія (з давніх часів до середини XIX ст.)*. Київ, 1959.
- Матузова В. И. Восточная Прибалтика в сочинении Бартоломея Английского «О свойствах вещей» // *Восточная Европа в древности и средневековье. Сборник статей*, под ред. Л. В. Черепнина. Москва, 1978, с. 49—55.
- Матузова В. И. Идеино-теологическая основа «Хроники земли Прусской» Петра из Дусберга // *Древнейшие государства на территории СССР*. 1982, с. 152—169.
- Матузова В. И. «Хроника земли Прусской» Петра из Дусберга в культурно-историческом контексте // *Балто-славянские исследования*. 1985, с. 102—118.

- Мельникова А. С. Псковские монеты XV в. // *Нумизматика и эпиграфика*. Вып. 4, 1963, с. 222—244.
- Мержинский А. Ф. Ромове // *Труды X Археологического съезда в Риге, 1896*. Т. 1, Москва, 1899, с. 350—455.
- Миловидов А. О положении православия в Пинске // *Чтения в обществе любителей духовного просвещения*. № 31, апрель 1894.
- Миловидов А. *Исследование о происхождении и состоянии литовских татар*. Одесса, 1902.
- Муравьева Л. Л. Новгородские известия Владимирского летописца // *АЕ*. 1966, с. 37—40.
- Муравьева Л. Л. *Летописание Северо-Восточной Руси конца XIII — начала XV века*. Москва, 1983.
- Мугуревич Э. С. *Восточная Латвия и соседние земли в X—XIII вв. Экономические связи с Русью и другими территориями. Пути сообщения*. Рига, 1965.
- Назарова Е. Л. Православие и социальная структура общества в Латвии (XI — XIII вв.) // *Феодализм в России. Сборник статей, посвященный памяти академика Л. В. Черепнина*, ред. В. Л. Янин. Москва, 1987, с. 201—210.
- Насонов А. Н. *Монголы и Русь*. Москва—Ленинград, 1940.
- Насонов А. Н. *История русского летописания XI — начала XVIII века: Очерки и исследования*. Москва, 1969.
- Никжентайтис А. Легенда XIV в. о мученичестве 14 францисканцев в Вильнюсе и историческая истина // *Вспомогательные исторические дисциплины*. Т. 21, 1990, с. 257—269.
- Охманьский Е. Гедиминовичи — «Правнуки Сколомендовы» // *Польша и Русь: Черты общности и своеобразия в историческом развитии Руси и Польши XII—XIV вв.*, ред. Б. А. Рыбаков. Москва, 1974, с. 358—364.
- Охманьский Е. Михалон Литвин и его трактат о нравах татар, литовцев и московитян середины XVI в. // *Россия, Польша и Причерноморье в XV—XVIII вв.*, ред. Б. А. Рыбаков. Москва, 1979, с. 97—117.
- Охманьский Е. Иноземные поселения в Литве XIII—XIV вв. в свете этнонимических местных названий // *Балто-славянские исследования*. 1980, с. 112—131.
- Охманьский Е. Неизвестный автор «Описания земель» второй половины XIII в. и его сведения о балтах // *Балто-славянские исследования*. 1985, с. 89—95.
- Охотникова В. И. *Повесть о Довмонте*. Ленинград, 1985.
- Павлов А. С. О начале Галицкой и Литовской митрополий и о первых тамошних митрополитах по византийским документальным источникам XIV века // *Русское обозрение*. 1894, № 3, май, с. 214—251.
- Павулан В. В. Хозяйственное и политическое значение даугавского торгового пути в XIII—XVII вв. // *Экономические связи Прибалтики с Россией. Сборник статей*, ред. Я. П. Крастынь и др. Рига, 1968, с. 75—94.
- Пашуто В. Т. *Очерки по истории Галицко-Волынской Руси*. Москва, 1950.
- Пашуто В. Т. *Образование Литовского государства*. Москва, 1959.
- Пашуто В. Т. Послания Гедимины как исторический источник // *Исследования по отечественному источниковедению. Сборник статей, по-*

- свящ. 75-летию проф. С. Н. Валка. Москва, 1964, с. 463—473.
- Пероговский В. И. *Материалы для истории Вольни*. Житомир, 1879.
- Петрушевич А. С. *Архиератикон Киевской митрополии с половины XIV столетия; по списку с конца XVI столетия*. Львов, 1901.
- Платон, митрополит. *Краткая Русская церковная история*. Т. 1, 2-е изд., Москва, 1823.
- Подосинов А. В. О принципах построения и месте создания «Списка русских городов дальних и ближних» // *Восточная Европа в древности и средневековье. Сборник статей*, под ред. Л. В. Черепнина. Москва, 1978, с. 40—48.
- Полный церковно-славянский словарь*, сост. Г. Дьяченко. Т. 1, Москва, 1899.
- Польша и Русь: Черты общности и своеобразия в историческом развитии Руси и Польши XII—XIV вв.*, ред. Б. А. Рыбаков. Москва, 1974.
- Послания Гедимина = Gedimino Laiškai*, подгот. В. Т. Пашуто, И. В. Шталь. Вильнюс, 1966.
- Преображенский С. Вильна в начале XVI столетия: по Брауну и другим источникам // *Виленский сборник*, ред. В. Кулин. Т. 1, Вильна, 1869, с. 244—265.
- Прохоров Г. М. *Повесть о Митяе: Русь и Византия в эпоху Куликовской битвы*. Ленинград, 1978.
- Пути развития феодализма (Закавказье, Средняя Азия, Русь, Прибалтика)*. Москва, 1972.
- Римантене Р., Урбанавичюс В. Языческое святилище в Жемайтии // *АО*. 1970, с. 330.
- Рицкявичюте К. Раскопки могильника Шулайчай // *АО*. 1985, с. 485—486.
- Рогов А. И. *Русско-польские культурные связи в эпоху Возрождения (Стрыйковский и его Хроника)*. Москва, 1966.
- Рогов А. И. Кириллические рукописи в книгохранилищах Польши // *Studia Źródłoznawcze*. Т. 14, 1969, с. 153—154.
- Розов Н. Н. *Книга в России в XV веке*. Ленинград, 1981.
- Русская Вильна: Приложение к путешествию по святым местам русским*. Вильна, 1865.
- Русская сфрагистика и геральдика*, ред. Е. И. Каменцева, Н. В. Устюгов. 2-е изд., Москва, 1974.
- Рыбина Е. А. *Иноземные дворы в Новгороде XII—XVII вв.* Москва, 1986.
- Самойло Н. Литовская легенда об основании города Вильно // *Русская старина*. 1895, № 4, с. 94—95.
- Сапунов А. П. *Исторические судьбы Полоцкой епархии с древнейших времен до половины XIX века*. Витебск, 1889.
- Сафаргалиев М. Г. *Распад Золотой Орды*. Саранск, 1960.
- Сахаров А. М. О термине «город» в источниках XVI в. // *Общество и государство феодальной России. Сборник статей, посвящ. 70-летию акад. Л. В. Черепнина*. Москва, 1975, с. 62—66.
- Сахаров А. Н. *Дипломатия древней Руси. IX — первая половина X в.* Москва, 1980.
- Сборник материалов и статей по истории прибалтийского края*. Т. 2, Рига, 1879.
- Семенов П. *Географическо-статистический словарь Российской Империи*. Т. 2, Санкт-Петербург, 1865.
- Серебрянский Н. И. *Очерки по истории псковского монашества* // *ЧО-ИДР*, 1908(3).

- Сецинский Е. Исторические сведения о приходах и церквях Подольской епархии // *Труды подольского епархиального историко-статистического комитета*. Т. 7, Каменец-Подольский, 1895.
- Синицкий Д. Характер церковного управления в юго-западной и западной Руси пред Брестской унией // *Вестник юго-западной и западной России*. 1862, № 4, с. 1—41.
- Словарь исторический о святых, прославленных в Российской Церкви, и о некоторых подвижниках благочестия, местночтимых*. Санкт-Петербург, 1836.
- Словарь книжников и книжности Древней Руси*, ред. Д. С. Лихачев. 3 т., Ленинград, 1987—1989.
- Соболева Н. А. К вопросу о монетах Владимира Ольгердовича // *Нумизматика и эпиграфика*. Вып. 8, 1970, с. 81—87.
- Соболева Н. А. О денежных системах Великого княжества Литовского в XIV—XV вв. // *Nummus et Historia: Pieniądz Europy średniowiecznej*. Warszawa, 1985, с. 205—212.
- Соболевский А. Русское известие о последних Галицких Рюриковичах // *Сборник статей в честь Матвея Кузьмича Любавского*. Петроград, 1917, с. 214—215.
- Соколов П. *Русский архирей из Византии и право его назначения до начала XV века*. Киев, 1913; репринт Gregg International, 1970.
- Соловьев М. Крестоносцы и Литва // *Отечественные записки*. 82, 1852, май—июнь, с. 43—62.
- Сотникова М. П. Рязанский клад литовских серебряных слитков в собрании Эрмитажа // *Сообщения Государственного Эрмитажа*. Вып. 12, 1957, с. 15—28.
- Спицын А. А. Литовские древности // *Tauta ir žodis*. Т. 3, Kaunas, 1925, с. 112—171.
- Спрогис Н. Я. *Географический словарь древней жемойтской земли XVI столетия, составленный по 40 актовым книгам Российского земско-го суда*. Вильна, 1888.
- Суворов Н. С. *Следы западно-католического церковного права в памятниках древнего русского права*. Ярославль, 1888.
- Шараневич И. *История Галицко-Володимерской Руси: От наивысших времен до року 1453*. Львов, 1863.
- Теодорович Н. И. *Город Владимир Вольнской губернии в связи с историей Вольнской иерархии*. Пochaев, 1893.
- Титов Т. Поставление в дьякона и священника и избрание епископа в древней западно-русской церкви или Киевской митрополии в XIV—XVI // *Труды Киевской Духовной Академии*. 1902, май, с. 134—145.
- Тихомиров М. Н. Пути из России в Византию в XIV—XV вв. // *Византийские очерки*. Москва, 1961, с. 3—33.
- Тихомиров Н. Д. *Галицкая митрополия. Церковноисторическое исследование*. Санкт-Петербург, 1896.
- Тихомиров Н. Д. Галицкие и литовские митрополиты XIV и XV вв. и отношение к ним епископов Полоцкой и Туровской епархий // *Труды Витебской ученой архивной комиссии*. Кн. 1, Витебск, 1910.
- Топоров В. Н. Заметки по балтийской мифологии // *Балто-славянский сборник*. 1972, с. 289—314.
- Топоров В. Н. Об одной 'ятвяжской' мифологеме в связи со славян-

- ской параллелью // *Acta baltico-slavica*. 3, 1966, с. 143—149.
- Топоров В. Н. *Прусский язык. Словарь. А—D*. Москва, 1975.
- Топоров В. Н. Вильнюс, Wilno, Вильна: город и миф // *Балто-славянские этноязыковые контакты*, ред. Т. М. Судник. Москва, 1980, с. 3—71.
- Топоров В. Н. Заметки по похоронной обрядности // *Балто-славянские исследования*. 1985, с. 10—52.
- Труды Псковского церковного историко-археологического комитета. Псковская старина*. Т. 1, 1910.
- Тыртов А. *О православных Виленских храмах прежде бывших и ныне существующих*. Вильно, 1892.
- Улащик Н. Н. Подготовка к печати и издание тома XVII «Полного Собрания Русских Летописей» // *Летописи и хроники*. 1973, с. 360—368.
- Улащик Н. Н. *Введение в изучение белорусско-литовского летописания*. Москва, 1985.
- Урбанавичюс В. Ф. К вопросу о погребениях с труположением XIV в. в Литве // *LMADA*. Т. 21, 1966/2, с. 183—190.
- Урбанавичюс В. Ф. Исследования могильников XIV—XVII вв. в Пиктагалисе и в Скребиной // *АО*. 1970, с. 328—330.
- Урбанавичюс В. Ф. Языческие святилища XVI—XVII вв. в Литве // *АО*. 1970, с. 420—421.
- Урбанавичюс В. Ф. Реликты язычества в памятниках XIV—XVI веков в Литве // *Новое в археологии Прибалтики и соседних территорий*, ред. Я. Селиранд. Таллин, 1985, с. 161—167.
- Устрялов Н. *Исследование вопроса, какое место в русской истории должно занимать Великое княжество Литовское?* Санкт-Петербург, 1839.
- Федоров Г. Б. Топография кладов с литовскими слитками и монетами // *КСИИМК*. Вып. 29, 1949, с. 64—75.
- Филевич И. П. *К вопросу о борьбе Польши и Литвы-Руси за Галицко-Волынское наследие*. Санкт-Петербург, 1891.
- Филимонов Г. Д. *Иконописный подлинник сводной редакции XVIII в*. Москва, 1876.
- Флоря Б. Н. Родословие литовских князей в русской политической мысли XVI в. // *Восточная Европа в древности и средневековье. Сборник статей*, под ред. Л. В. Черепнина. Москва, 1978, с. 320—328.
- Флоря Б. Н. Литва и Русь перед битвой на Куликовском поле // *Куликовская битва. Сборник статей*. Москва, 1980, с. 145—148.
- Фонкич Б. Л. *Греческо-русские культурные связи в XV—XVII в*. Москва, 1977.
- Фонкич Б. Л. Палеографические заметки о греческих рукописях итальянских библиотек // *Византийские очерки: Труды советских ученых к XVI Международному конгрессу византинистов*. Москва, 1982, с. 254—262.
- Хачикиан Л. С. *Новые материалы о древней армянской колонии Киева*. Ереван, 1961.
- Хорошев А. С. *Церковь в социально-политической системе Новгородской феодальной республики*. Москва, 1980.
- Хорошев А. С. *Политическая история русской канонизации X—XVI вв*. Москва, 1986.
- Хорошкевич А. Л. Печати полоцких грамот XIV—XV вв. // *Вспомога-*

- тельные исторические дисциплины. Т. 4, 1972, с. 128—146.
- Чамярыцкі В. А. *Беларускія летапісы як помнікі літаратуры*. Мінск, 1969.
- Чантурия В. А. *История архитектуры Белоруссии: Дооктябрьский период*. Минск, 1985.
- Черепнин Л. В. *Образование русского централизованного государства в XIV—XV веках*. Москва, 1960.
- Чубатий М. Державно-правне становище українських земель Литовської держави // *Записки Наукового товариства імені Т. Шевченка*. 154—155, 1926, с. 1—108.
- Чубатий М. *Історія християнства на Русі-Україні*. Т. 1, Рим, 1965.
- Шабульдо Ф. М. *Земли Юго-Западной Руси в составе Великого княжества Литовского*. Киев, 1987.
- Шенников А. А. *Червлений Яр. Исследование по истории и географии Среднего Подонья в XIV—XVI вв.* Ленинград, 1987.
- Шолохова Е. В. Раскопки церковных построек на детинце Новогрудка // *АО*. 1974, с. 391—392.
- Щапов Я. Н. Южнославянский политический опыт на службе у русских идеологов XV в. // *Византино-Вилгаріса*, 2, 1966, с. 199—214.
- Щапов Я. Н. *Княжеские уставы и церковь в древней Руси XI—XIV вв.* Москва, 1972.
- Щапов Я. Н. Библиотека полоцкого Софийского собора и Библиотека Академии Замойской // *Культурные связи народов Восточной Европы в XVI в. Проблемы взаимоотношений Польши, России, Украины, Белоруссии и Литвы в эпоху Возрождения*, ред. Б. А. Рыбаков. Москва, 1976, с. 262—282.
- Щапов Я. Н. *Государство и церковь древней Руси X—XIII вв.* Москва, 1989.
- Щапов Я. Н. *Древнерусские княжеские уставы XI—XV вв.* Москва, 1976.
- Энгельман А. Е. *Хронологические исследования в области Русской и Литовонской истории в XIII и XIV столетиях*. Санкт-Петербург, 1858.
- Юргинис Ю. М. Причины позднего распространения христианства в Прибалтике // *XIII Международный конгресс исторических наук, Москва, 13—16 августа 1970 г.* Москва, 1973, с. 139—151.
- Юргинис Ю. М. Бояре и шляхта в литовском государстве // *Восточная Европа в древности и средневековье. Сборник статей*, под ред. Л. В. Черепнина. Москва, 1978, с. 124—130.
- Ючас М. Русские летописи XIV—XV вв. как источник по истории Литвы // *LMADA*. 5, 1958(2), с. 69—83.
- Янин В. Л. *Новгородская феодальная вотчина. Историко-генеалогическое исследование*. Москва, 1981.
- Янин В. Л. *Новгородские акты XII—XV вв. Хронологический комментарий*. Москва, 1991.